

# **Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

**1 Ocak - 30 Eylül 2012 ara hesap dönemine ait  
özet konsolide finansal tablolar**

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 1 Ocak-30 Eylül 2012 ara hesap dönemine ait özet konsolide finansal tablolar

#### İçindekiler

|                                                                                                         | <u>Sayfa</u> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Özet konsolide bilanço                                                                                  | 1            |
| Özet konsolide kapsamlı gelir tablosu                                                                   | 2            |
| Özet konsolide özkaynak değişim tablosu                                                                 | 3            |
| Özet konsolide nakit akım tablosu                                                                       | 4            |
| Özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar                                                 | 5 - 51       |
| Not 1 Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu                                                          | 5-7          |
| Not 2 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar                                            | 7-15         |
| Not 3 İşletme birleşmeleri                                                                              | 15           |
| Not 4 İş ortaklıkları                                                                                   | 15-16        |
| Not 5 Bölümlere göre raporlama                                                                          | 16-18        |
| Not 6 Nakit ve nakit benzerleri                                                                         | 19-20        |
| Not 7 Finansal borçlar                                                                                  | 20-23        |
| Not 8 Ticari alacaklar ve borçlar                                                                       | 23-25        |
| Not 9 Diğer alacaklar ve borçlar                                                                        | 25           |
| Not 10 Stoklar                                                                                          | 26           |
| Not 11 Finansal yatırımlar                                                                              | 26           |
| Not 12 Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar                                                   | 27           |
| Not 13 Yatırım amaçlı gayrimenkuller                                                                    | 27           |
| Not 14 Maddi duran varlıklar (net)                                                                      | 28-29        |
| Not 15 Maddi olmayan duran varlıklar (net)                                                              | 29-30        |
| Not 16 Şerefiye                                                                                         | 30           |
| Not 17 Devlet teşvik ve yardımları                                                                      | 30           |
| Not 18 Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler                                                      | 31-32        |
| Not 19 Alınan avanslar                                                                                  | 32           |
| Not 20 Borç karşılıkları                                                                                | 32-33        |
| Not 21 Çalışanlara sağlanan faydalar                                                                    | 33-34        |
| Not 22 Diğer varlıklar ve yükümlülükler                                                                 | 35-36        |
| Not 23 Türev finansal araçlar                                                                           | 37           |
| Not 24 Özkaynaklar                                                                                      | 37-39        |
| Not 25 Satışlar ve satışların maliyeti                                                                  | 39           |
| Not 26 Pazarlama satış ve dağıtım giderleri, genel yönetim giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri | 40           |
| Not 27 Diğer faaliyet gelirleri/(giderleri)                                                             | 41           |
| Not 28 Finansal gelirleri/(giderler)                                                                    | 41           |
| Not 29 Vergi varlık ve yükümlülükleri                                                                   | 42-43        |
| Not 30 Hisse başına kazanç                                                                              | 44           |
| Not 31 İlişkili taraf açıklamaları                                                                      | 44-48        |
| Not 32 Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi                                     | 48-51        |
| Not 33 Bilanço tarihinden sonraki olaylar                                                               | 51           |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla

özet konsolide bilanço

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

| Varlıklar                                                  | Notlar | Bağımsız denetimden<br>geçmemiş<br>30 Eylül 2012 | Bağımsız denetimden<br>geçmiş<br>31 Aralık 2011 |
|------------------------------------------------------------|--------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <b>Dönen varlıklar</b>                                     |        | <b>11.185.446</b>                                | <b>9.064.638</b>                                |
| Nakit ve nakit benzerleri                                  | 6      | 3.062.823                                        | 1.243.478                                       |
| Ticari alacaklar (net)                                     | 8      | 3.521.442                                        | 3.543.561                                       |
| -İlişkili taraflardan ticari alacaklar                     | 8, 31  | 640.214                                          | 374.028                                         |
| -Diğer ticari alacaklar                                    |        | 2.881.228                                        | 3.169.533                                       |
| Finansal yatırımlar                                        | 11     | 12.685                                           | 12.943                                          |
| Diğer alacaklar (net)                                      | 9      | 27.334                                           | 20.430                                          |
| Stoklar (net)                                              | 10     | 3.632.164                                        | 3.659.228                                       |
| Diğer dönen varlıklar                                      | 22     | 928.654                                          | 583.643                                         |
| Türev finansal araçlar                                     | 23     | 344                                              | 1.355                                           |
| <b>Duran varlıklar</b>                                     |        | <b>6.637.371</b>                                 | <b>5.693.348</b>                                |
| Ticari alacaklar (net)                                     | 8      | 7.177                                            | 7.448                                           |
| Finansal yatırımlar                                        | 11     | 83.720                                           | 83.720                                          |
| Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar             | 12     | 42.684                                           | 23.266                                          |
| Şerefiye (net)                                             | 16     | 189.073                                          | 189.073                                         |
| Yatırım amaçlı gayrimenkuller (net)                        | 13     | 4.621                                            | 4.621                                           |
| Maddi duran varlıklar (net)                                | 14     | 5.419.849                                        | 4.088.907                                       |
| Maddi olmayan duran varlıklar (net)                        | 15     | 81.705                                           | 102.435                                         |
| Diğer duran varlıklar                                      | 22     | 808.542                                          | 1.193.878                                       |
| <b>Toplam varlıklar</b>                                    |        | <b>17.822.817</b>                                | <b>14.757.986</b>                               |
| <b>Kaynaklar</b>                                           |        |                                                  |                                                 |
| <b>Kısa vadeli yükümlülükler</b>                           |        | <b>11.200.685</b>                                | <b>8.386.151</b>                                |
| Finansal borçlar (net)                                     | 7      | 1.955.710                                        | 929.364                                         |
| Uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısımları (net) | 7      | 169.620                                          | 206.901                                         |
| Ticari borçlar (net)                                       | 8      | 6.552.757                                        | 5.548.220                                       |
| -İlişkili taraflara ticari borçlar                         | 8, 31  | 49.432                                           | 48.522                                          |
| -Diğer ticari borçlar                                      |        | 6.503.325                                        | 5.499.698                                       |
| Alınan avanslar                                            | 19     | 1.888                                            | 10.984                                          |
| Borç karşılıkları                                          | 20     | 88.231                                           | 63.182                                          |
| Dönem karı vergi yükümlülüğü                               | 29     | 152.938                                          | 85.116                                          |
| Çalışanlara sağlanan faydalar                              | 21     | 4.381                                            | 5.324                                           |
| Diğer yükümlülükler                                        | 22     | 2.274.899                                        | 1.536.946                                       |
| Türev finansal araçlar                                     | 23     | 261                                              | 114                                             |
| <b>Uzun vadeli yükümlülükler</b>                           |        | <b>2.218.309</b>                                 | <b>1.966.177</b>                                |
| Finansal borçlar (net)                                     | 7      | 1.854.201                                        | 1.211.553                                       |
| Ticari borçlar (net)                                       | 8      | -                                                | 560                                             |
| Çalışanlara sağlanan faydalar                              | 21     | 112.595                                          | 105.402                                         |
| Ertelenmiş vergi yükümlülüğü                               | 29     | 236.274                                          | 231.062                                         |
| Diğer yükümlülükler                                        | 22     | 15.239                                           | 417.600                                         |
| <b>Özkaynaklar</b>                                         |        | <b>4.403.823</b>                                 | <b>4.405.658</b>                                |
| Ödenmiş sermaye                                            | 24     | 250.419                                          | 250.419                                         |
| Sermaye düzeltmesi farkları                                | 24     | 1.344.243                                        | 1.344.243                                       |
| Hisse senetleri ihraç primleri                             |        | 172                                              | 172                                             |
| Finansal varlıklar değer artış fonu                        |        | 40.311                                           | 40.311                                          |
| Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler                        | 24     | 223.321                                          | 198.605                                         |
| Yabancı para çevrim farkları                               |        | 5.163                                            | 6.558                                           |
| Geçmiş yıllar karları                                      |        | 1.520.169                                        | 1.287.945                                       |
| Net dönem karı                                             |        | 978.793                                          | 1.241.738                                       |
| <b>Toplam ana ortaklığa ait özkaynaklar</b>                |        | <b>4.362.591</b>                                 | <b>4.369.991</b>                                |
| <b>Azınlık payları</b>                                     |        | <b>41.232</b>                                    | <b>35.667</b>                                   |
| <b>Toplam kaynaklar</b>                                    |        | <b>17.822.817</b>                                | <b>14.757.986</b>                               |

30 Eylül 2012 tarihi ve bu tarihte sona eren ara hesap dönemi itibarıyla hazırlanan özet ara dönem konsolide finansal tablolar, yayınlanmak üzere 14 Kasım 2012 tarihli yönetim kurulu toplantısında onaylanmış ve Genel Müdür Yardımcısı İbrahim Yelmenoğlu ve Finansal Raporlama Müdürü Deniz Köseoğlu tarafından imzalanmıştır.

İlişikteki notlar özet ara dönem konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

**Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.****30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide kapsamlı gelir tablosu  
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

| Bağımsız denetimden geçmemiş                                                  |        |                           |                             |                           |                             |
|-------------------------------------------------------------------------------|--------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
|                                                                               | Notlar | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
| Satış gelirleri (net)                                                         | 25     | 35.341.528                | 12.916.095                  | 29.849.804                | 11.873.976                  |
| Satışların maliyeti (-)                                                       | 25     | (33.775.031)              | (12.087.638)                | (27.878.305)              | (10.978.381)                |
| Hizmet gelirleri (net)                                                        | 25     | 48.944                    | 17.864                      | 39.914                    | 14.474                      |
| <b>Brüt kar</b>                                                               |        | <b>1.615.441</b>          | <b>846.321</b>              | 2.011.413                 | 910.069                     |
| Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)                                     | 26     | (259.968)                 | (113.681)                   | (229.141)                 | (86.877)                    |
| Genel yönetim giderleri (-)                                                   | 26     | (356.871)                 | (128.180)                   | (296.354)                 | (106.639)                   |
| Araştırma ve geliştirme giderleri (-)                                         | 26     | (6.404)                   | (2.126)                     | (3.597)                   | (1.111)                     |
| Diğer faaliyet gelirleri                                                      | 27     | 22.938                    | 7.738                       | 81.460                    | 15.889                      |
| Diğer faaliyet giderleri (-)                                                  | 27     | (63.906)                  | (5.754)                     | (27.791)                  | (2.102)                     |
| <b>Faaliyet karı</b>                                                          |        | <b>951.230</b>            | <b>604.318</b>              | 1.535.990                 | 729.229                     |
| Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen<br>yatırımların kar/zararlarındaki paylar |        | 9.578                     | 3.836                       | 3.306                     | 753                         |
| Finansal gelirler                                                             | 28     | 851.014                   | 261.828                     | 600.182                   | 202.720                     |
| Finansal giderler (-)                                                         | 28     | (584.688)                 | (177.836)                   | (991.111)                 | (488.439)                   |
| <b>Vergi öncesi kar</b>                                                       |        | <b>1.227.134</b>          | <b>692.146</b>              | 1.148.367                 | 444.263                     |
| <b>Vergi gideri</b>                                                           | 29     | <b>(242.776)</b>          | <b>(135.606)</b>            | (227.857)                 | (89.901)                    |
| -Dönem vergi gideri                                                           |        | (237.564)                 | (134.954)                   | (191.020)                 | (88.252)                    |
| -Ertelenmiş vergi gideri                                                      |        | (5.212)                   | (652)                       | (36.837)                  | (1.649)                     |
| <b>Dönem karı</b>                                                             |        | <b>984.358</b>            | <b>556.540</b>              | 920.510                   | 354.362                     |
| <b>Diğer kapsamlı gelir:</b>                                                  |        |                           |                             |                           |                             |
| Yabancı para çevrim farklarındaki değişim                                     |        | (1.395)                   | (322)                       | 3.657                     | 2.779                       |
| <b>Diğer kapsamlı gelir/(gider) (vergi sonrası)</b>                           |        | <b>(1.395)</b>            | <b>(322)</b>                | 3.657                     | 2.779                       |
| <b>Toplam kapsamlı gelir</b>                                                  |        | <b>982.963</b>            | <b>556.218</b>              | 924.167                   | 357.141                     |
| <b>Dönem karının dağılımı:</b>                                                |        |                           |                             |                           |                             |
| Azınlık payları                                                               |        | 5.565                     | 1.752                       | 1.386                     | (380)                       |
| Ana ortaklık payları                                                          |        | 978.793                   | 554.788                     | 919.124                   | 354.742                     |
| <b>Toplam kapsamlı gelirin dağılımı</b>                                       |        |                           |                             |                           |                             |
| Azınlık payları                                                               |        | 5.565                     | 1.752                       | 1.386                     | (380)                       |
| Ana ortaklık payları                                                          |        | 977.398                   | 554.466                     | 922.781                   | 357.521                     |
| <b>Nominal değeri 1 Kr olan<br/>hisse başına (kayıp)/kazanç (Kr)</b>          | 30     | <b>3,91</b>               | <b>2,22</b>                 | 3,67                      | 1,42                        |

İlişikteki notlar özet ara dönem konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide özkaynak değişim tablosu  
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

|                              | Sermaye         |                             | Hisse senetleri ihraç primi | Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler | Diğer kapsamlı gelir                |                              | Birikmiş karlar       |                | Toplam ana ortaklığa ait özkaynaklar | Azınlık payları | Toplam özkaynaklar |
|------------------------------|-----------------|-----------------------------|-----------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------|-----------------------|----------------|--------------------------------------|-----------------|--------------------|
|                              | Ödenmiş sermaye | Sermaye düzeltmesi farkları |                             |                                     | Finansal varlıklar değer artış fonu | Yabancı para çevrim farkları | Geçmiş yıllar karları | Net dönem karı |                                      |                 |                    |
| Bağımsız denetimden geçmemiş |                 |                             |                             |                                     |                                     |                              |                       |                |                                      |                 |                    |
| 1 Ocak 2011                  | 250.419         | 1.344.243                   | 172                         | 188.797                             | 38.666                              | 2.379                        | 1.306.278             | 737.324        | 3.868.278                            | 32.878          | 3.901.156          |
| Transfer                     | -               | -                           | -                           | 9.808                               | -                                   | -                            | 727.516               | (737.324)      | -                                    | -               | -                  |
| Temettü ödemesi              | -               | -                           | -                           | -                                   | -                                   | -                            | (745.849)             | -              | (745.849)                            | -               | (745.849)          |
| Toplam kapsamlı gelir        | -               | -                           | -                           | -                                   | -                                   | 3.657                        | -                     | 919.124        | 922.781                              | 1.386           | 924.167            |
| 30 Eylül 2011                | 250.419         | 1.344.243                   | 172                         | 198.605                             | 38.666                              | 6.036                        | 1.287.945             | 919.124        | 4.045.210                            | 34.264          | 4.079.474          |
| Bağımsız denetimden geçmemiş |                 |                             |                             |                                     |                                     |                              |                       |                |                                      |                 |                    |
| 1 Ocak 2012                  | 250.419         | 1.344.243                   | 172                         | 198.605                             | 40.311                              | 6.558                        | 1.287.945             | 1.241.738      | 4.369.991                            | 35.667          | 4.405.658          |
| Transfer                     | -               | -                           | -                           | 24.716                              | -                                   | -                            | 1.217.022             | (1.241.738)    | -                                    | -               | -                  |
| Temettü ödemesi              | -               | -                           | -                           | -                                   | -                                   | -                            | (984.798)             | -              | (984.798)                            | -               | (984.798)          |
| Toplam kapsamlı gelir        | -               | -                           | -                           | -                                   | -                                   | (1.395)                      | -                     | 978.793        | 977.398                              | 5.565           | 982.963            |
| 30 Eylül 2012                | 250.419         | 1.344.243                   | 172                         | 223.321                             | 40.311                              | 5.163                        | 1.520.169             | 978.793        | 4.362.591                            | 41.232          | 4.403.823          |

İlişikteki notlar özet ara dönem konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide nakit akım tablosu (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

|                                                                           | Notlar | Bağımsız denetimden geçmemiş |                        |
|---------------------------------------------------------------------------|--------|------------------------------|------------------------|
|                                                                           |        | 1 Ocak - 30 Eylül 2012       | 1 Ocak - 30 Eylül 2011 |
| Vergi ve ana ortaklık dışı kar öncesi dönem karı                          |        | 1.227.134                    | 1.148.367              |
| Amortisman ve itfa payları                                                | 14, 15 | 200.779                      | 182.824                |
| Kıdem tazminatı yükümlülüğündeki artış                                    | 21     | 19.959                       | 16.372                 |
| Maddi duran varlık satışlarından kaynaklanan (kar) / zarar                | 27     | (4.724)                      | (5.700)                |
| Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarına katılım        | 12     | (9.578)                      | (3.306)                |
| Stok değer düşüklüğü karşılığındaki azalış                                | 10     | -                            | (496)                  |
| Vergi cezası karşılığı                                                    | 20     | -                            | (6.320)                |
| Dava karşılıkları                                                         | 20     | 1.934                        | (2.894)                |
| EPDK katkı payı karşılığı                                                 | 20     | 10.477                       | 10.454                 |
| Kıdeme teşvik primi karşılığı                                             | 21     | 5.575                        | 4.040                  |
| İzin ücretleri karşılığı                                                  | 20     | 5.907                        | 5.541                  |
| Dışarıdan sağlanan faydalar ve diğer karşılıklar                          | 20     | 17.824                       | 13.359                 |
| Şüpheli alacak karşılığı                                                  | 8      | 2.459                        | 1.284                  |
| Faiz geliri (net)                                                         | 28     | (19.461)                     | (80.292)               |
| Ertelenmiş finansman gideri/(geliri), net                                 |        | (11.687)                     | 8.039                  |
| Banka kredilerinden kaynaklanan kur farkı gideri/(geliri), net            | 28     | (184.589)                    | 167.166                |
| Yabancı para çevrim farkları                                              |        | (1.395)                      | 3.657                  |
| <b>Varlık ve yükümlülüklerdeki değişimler öncesi sağlanan nakit akımı</b> |        | <b>1.260.614</b>             | <b>1.462.095</b>       |
| <b>İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklikler:</b>               |        |                              |                        |
| Ticari alacaklardaki azalış/(artış)                                       |        | 29.687                       | (2.833.067)            |
| Diğer varlık ve alacaklardaki azalış/(artış)                              |        | 33.421                       | (437.918)              |
| Stoklardaki azalış/(artış)                                                |        | 27.064                       | (1.489.230)            |
| Ticari borçlardaki artış                                                  |        | 1.003.809                    | 1.549.162              |
| Diğer yükümlülükler ve alınan avanslardaki artış                          |        | 265.033                      | 674.636                |
| Tahsil edilen şüpheli ticari alacaklar                                    | 8      | 2.099                        | 1.646                  |
| Ödenen vergiler                                                           |        | (169.742)                    | (155.762)              |
| Ödenen kıdem tazminatı                                                    | 21     | (13.441)                     | (14.472)               |
| Ödenen dava karşılıkları                                                  | 20     | (728)                        | (6.052)                |
| Ödenen izin karşılığı                                                     | 20     | (2.132)                      | (2.196)                |
| Ödenen kıdeme teşvik primi                                                | 21     | (5.843)                      | (3.914)                |
| Ödenen EPDK katkı payı                                                    | 20     | (7.937)                      | (6.384)                |
| Ödenen vergi cezası karşılığı                                             | 20     | -                            | (174.915)              |
| Ödenen diğer karşılıklar                                                  | 20     | (296)                        | -                      |
| <b>İşletme faaliyetlerinden elde edilen/(kullanılan) net nakit</b>        |        | <b>2.421.608</b>             | <b>(1.436.371)</b>     |
| <b>Yatırım faaliyetleri:</b>                                              |        |                              |                        |
| Maddi duran varlık alımları                                               | 14     | (1.511.585)                  | (236.666)              |
| Maddi ve maddi olmayan duran varlık satışından elde edilen hasılatlar     |        | 9.784                        | 16.152                 |
| Maddi olmayan duran varlık alımları                                       | 15     | (4.466)                      | (3.284)                |
| Maddi duran varlıklardan transferler                                      | 14     | -                            | 619                    |
| Kısa vadeli finansal yatırımlardaki değişiklikler                         | 11     | 258                          | -                      |
| Finansal varlık sermaye artırımlarına katılım                             | 11     | -                            | (100)                  |
| Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların sermaye ödemesi          | 12     | (9.840)                      | (4.000)                |
| Alınan faizler                                                            |        | 108.200                      | 195.009                |
| <b>Yatırım faaliyetlerinden elde edilen/ (kullanılan) net nakit</b>       |        | <b>(1.407.649)</b>           | <b>(32.270)</b>        |
| <b>Finansman faaliyetleri:</b>                                            |        |                              |                        |
| Türev finansal araçlardaki değişim                                        |        | 1.158                        | (1.056)                |
| (Ödenen)/Alınan krediler, (net)                                           |        | 1.801.560                    | (1.533.857)            |
| Ödenen temettüleri                                                        |        | (984.798)                    | (745.849)              |
| Ödenen faizler                                                            |        | (75.824)                     | (104.624)              |
| <b>Finansman faaliyetlerinde (kullanılan)/ sağlanan net nakit</b>         |        | <b>742.096</b>               | <b>(2.385.386)</b>     |
| Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki net artış/(azalış)                    |        | 1.756.055                    | (3.854.027)            |
| <b>Nakit ve nakit benzeri değerlerin dönem başı bakiyesi</b>              |        | <b>844.078</b>               | <b>5.613.065</b>       |
| <b>Nakit ve nakit benzeri değerlerin dönem sonu bakiyesi</b>              | 6      | <b>2.600.133</b>             | <b>1.759.038</b>       |

İlişikteki notlar özet ara dönem konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ("Tüpraş" veya "Şirket") 16 Kasım 1983 tarihinde kurulmuştur. Şirket'in ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Ham petrol tedarik ve rafine etmek, gerektiğinde petrol ürünlerini ithal ve ihraç etmek ve bu maksatla yurt içinde ve dışında petrol rafinerileri kurmak ve işletmek,
- Petrokimya sanayi ve ilgili diğer sanayi alanında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler ve ilgili diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli hammaddeler ve yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri tedarik ederek işlemek veya bu maddeleri üretmek ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Üretim faaliyetinin her aşamasında elde edilecek ürünleri ambalajlamak ve bunun için ambalaj endüstrisi kurmak, atık, yan ürün ve standart dışı maddeleri değerlendirmek ve/veya satmak, değerlendirme olanağı bulunmayan maddelerin yok edilmesi için gerekli tesisleri kurmak ve işletmek,
- Yasa ve yönetmelikler çerçevesinde, her türlü enerji ve enerji ile ilgili sanayi alanında santraller, tesisler kurmak ve işletmek. Bunun için gerekli her türlü ekipman, malzeme ve kimyevi maddeyi tedarik ederek kullanmak ve bu maddelerin ticaretini yapmak,
- Her türlü petrol ürünleri, LPG ve doğalgazın yurtiçi, yurtdışı toptan ve perakende alımı, satımı, ithali, ihracı, depolanması, pazarlanması ve dağıtımını yapmak, yaptırmak, bu ürünlerin perakende satışını teminen akaryakıt istasyonları ve bakım tesislerini kurmak, işletmek ve işlettiirmek, devralmak, devretmek veya kiralamak, bayilik vermek, kendisine ait veya kiralayacağı taşıma araçları ile nakliye hizmeti yapmak, bu amaç ve konularda kısmen ya da tamamen faaliyet göstermek üzere diğer gerçek ve tüzel kişilerle dağıtım ve pazarlama şirketi veya benzeri diğer ortaklıklar kurmak veya mevcut ortaklıkların hisse senetlerini ve hisseyi temsil eden evraklarını temellük etmek, gerektiğinde satmak, iştirak paylarını almak veya devretmektir.

Tüpraş, bağlı ortaklıkları ve müşterek yönetime tabi ortaklıklarının (topluca "Grup" olarak adlandırılacaktır) temel faaliyetlerinin önemli bölümü Türkiye'de olup, Grup'un faaliyetleri rafinaj ve akaryakıt dağıtım sektörleri altında toplanmıştır.

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 1991 yılından beri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda ("İMKB") işlem görmektedir. 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla, Şirket'in İMKB'ye kayıtlı %49 oranında hissesi mevcuttur. Aynı tarih itibarıyla Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Not 24):

|                         | %             |
|-------------------------|---------------|
| Enerji Yatırımları A.Ş. | 51,00         |
| Halka açık kısım        | 49,00         |
|                         | <b>100,00</b> |

Şirket ana ortağı Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

| Bağlı Ortaklık                                         | Faaliyet gösterdiği ülke | Faaliyet konusu                            |
|--------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------------------------|
| Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. (Ditaş) | Türkiye                  | Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı |
| Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")                   | Türkiye                  | Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı |
| Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")                        | Türkiye                  | Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı |
| Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")                   | Türkiye                  | Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı |
| Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")                     | Türkiye                  | Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı |
| Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")                   | Türkiye                  | Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı |
| Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe") (**)              | Türkiye                  | Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı |
| Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal") (**)                | Türkiye                  | Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı |
| Körfez Hava Ulaştırma A.Ş. ("Körfez") (*)              | Türkiye                  | Hava taşımacılığı ve ulaştırma             |

(\*) Grup'un bağlı ortaklıklarından Körfez, 2009 yılının Haziran ayında kurulmuş olup, Grup'un 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık özet ara dönem konsolide finansal tabloları açısından önemlilik teşkil etmemesi nedeniyle konsolidasyon kapsamına alınmayarak satılmaya hazır finansal varlık olarak muhasebeleştirilmiştir. Körfez'in 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla aktif toplamı 4.639 bin TL ve net dönem karı 360 bin TL'dir.

(\*\*) Grup'un bağlı ortaklıklarından Kartal ve Maltepe, 2012 yılının Mart ayında kurulmuş ve 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık özet ara dönem konsolide finansal tablolarda konsolidasyon kapsamına alınmıştır.

| Müşterek yönetime tabi ortaklık                                                                       | Faaliyet gösterdiği ülke | Faaliyet konusu                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|----------------------------------|
| OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")                                                                        | Türkiye                  | Petrol ürünleri perakende satışı |
| THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş. (**)                                                                | Türkiye                  | Jet yakıtı ikmal hizmeti         |
| Tasfiye halinde Opet Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Turizm Sanayi İç ve Dış Ticaret A.Ş. ("Opet Gıda") (*) | Türkiye                  | Gıda ürünleri dağıtımı           |
| Opet International Limited ("Opet International")                                                     | İngiltere                | Petrol ürünleri ticareti         |
| Opet Trade B.V.                                                                                       | Hollanda                 | Petrol ürünleri ticareti         |
| Opet Trade Singapore                                                                                  | Singapur                 | Petrol ürünleri ticareti         |

(\*) 1 Ağustos 2003 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

(\*\*) Opet'in müşterek yönetime tabi ortaklıklarından THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş. ("THY Opet Havacılık") 30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemine göre konsolide edilmiştir (Not 12).



## **Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

### **30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

#### **1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)**

Grup'un bünyesinde çalışan personel sayısı 30 Eylül 2012 tarihinde 5.609'dur (31 Aralık 2011 - 5.244).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.  
Güney Mahallesi  
Petrol Caddesi No:25 41790  
Körfez, Kocaeli

#### **2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar**

##### **2.1. Sunuma ilişkin temel esaslar**

##### **2.1.1 Uygulanan muhasebe standartları**

Grup'un konsolide finansal tabloları, SPK ("Sermaye Piyasası Kurulu") tarafından yayımlanan finansal raporlama standartlarına ("SPK Finansal Raporlama Standartları") uygun olarak hazırlanmıştır. SPK, Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ile işletmeler tarafından düzenlenecek finansal raporlar ile bunların hazırlanması ve ilgililere sunulmasına ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektedir. Bu tebliğe istinaden, işletmelerin finansal tablolarını Avrupa Birliği tarafından kabul edilen haliyle Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ("UMS/UFRS")'na göre hazırlamaları gerekmektedir. Ancak Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UMS/UFRS'nin Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("UMSK") tarafından yayımlananlardan farkları Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (eski adıyla Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu) tarafından ilan edilinceye kadar UMS/UFRS'ler uygulanacaktır. Bu kapsamda, benimsenen standartlara aykırı olmayan, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") esas alınacaktır.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK tarafından kabul edilen muhasebe ve raporlama ilkelerine ("SPK Finansal Raporlama Standartları") uygun finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Dolayısıyla finansal tablolarda, 1 Ocak 2005 tarihinden başlamak kaydıyla, UMSK tarafından yayımlanmış 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı (UMS 29) uygulanmamıştır.

SPK'nın Seri: XI, No: 29 sayılı tebliği uyarınca işletmeler, ara dönem finansal tablolarını UMS 34 "Ara Dönem Finansal Raporlama" standardına uygun olarak tam set veya özet olarak hazırlamakta serbesttirler. Grup bu çerçevede, ara dönemlerde özet konsolide finansal tablo hazırlamayı tercih etmiş, söz konusu özet konsolide finansal tablolarını SPK Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak hazırlamıştır.

Ara dönem özet konsolide finansal tabloların hazırlanış tarihi itibarıyla, konsolide finansal tablolar, SPK'nın Seri: XI, No: 29 sayılı tebliği ve bu tebliğe açıklama getiren duyuruları çerçevesinde, UMS/UFRS'nin esas alındığı SPK Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar ve notlar, SPK tarafından uygulanması tavsiye edilen formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dahil edilerek sunulmuştur.

## **Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### **2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)**

Şirket ile Grup'a bağlı Türkiye'de yerleşik şirketler, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı ("Maliye Bakanlığı") tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. SPK Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen türev finansal araçlar ve satılmaya hazır finansal varlıklar dışında, tarihi maliyet esaslı baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

#### **Fonksiyonel ve sunum para birimi**

Grup bünyesinde yer alan şirketlerin finansal tablolarındaki her bir kalem, şirketlerin operasyonlarını sürdürdükleri temel ekonomik ortamda geçerli olan para birimi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir ('fonksiyonel para birimi'). Konsolide finansal tablolar, Tüpraş'ın fonksiyonel, Grup'un sunum para birimi olan TL para birimi kullanılarak sunulmuştur.

#### **2.1.2 Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki (UFRS) değişiklikler**

##### **Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar**

30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla sona eren ara hesap dönemine ait özet finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2012 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş standartlar ve UFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

##### **1 Ocak 2012 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar:**

##### **UMS 12 Gelir Vergileri – Esas Alınan Varlıkların Geri Kazanımı (Değişiklik)**

UMS 12, i) aksi ispat edilene kadar hukuken geçerli öngörü olarak, UMS 40 kapsamında gerçeğe uygun değer modeliyle ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller üzerindeki ertelenmiş verginin gayrimenkulün taşınan değerinin satış yoluyla geri kazanılacağı esasıyla hesaplanması ve ii) UMS 16'daki yeniden değerlendirme modeliyle ölçülen amortisman tabi olmayan varlıklar üzerindeki ertelenmiş verginin her zaman satış esasına göre hesaplanması gerektiğine ilişkin güncellenmiştir. Değişikliklerin geriye dönük olarak uygulanması gerekmektedir. Bu değişiklik henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Grup değişikliğin, Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmasını beklememektedir.

##### **UFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – Geliştirilmiş Bilanço Dışı Bırakma Açıklama Yükümlülükleri (Değişiklik)**

Standarttaki değişiklikler, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu'nun bilanço dışı bırakma faaliyetlerini incelemesi sonucu gerçekleşmiştir. Bu değişikliklerin amacı, finansal varlıkların özellikle seküritizasyonu gibi transfer işlemlerinin raporlanması yoluyla şeffaflığı teşvik ederek, finansal tablo okuyucularının, finansal varlığı transfer eden taraf üzerinde kalabilecek muhtemel riskleri de içerecek şekilde, transfer işlemlerinden oluşabilecek muhtemel riskleri ve bu risklerin işletmenin finansal durumuna etkilerini daha iyi anlamalarını sağlamaktır. Grup değişikliğin, Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmasını beklememektedir.

## **Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### **2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)**

#### **UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu (Değişiklik) – Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu Unsurlarının Sunumu**

Yapılan değişiklikler diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilen kalemlerin sadece gruplamasını değiştirmektedir. İleriki bir tarihte gelir tablosuna sınıflanabilecek (veya geri döndürülebilecek) kalemler hiçbir zaman gelir tablosuna sınıflanamayacak kalemlerden ayrı gösterilecektir. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Değişiklik sadece sunum esaslarını etkilemektedir ve Grup'un finansal durumunu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

#### **Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar**

Özet konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra özet konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

#### **UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (Değişiklik)**

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve erken uygulamaya izin verilmiştir. Bazı istisnalar dışında uygulama geriye dönük olarak yapılacaktır. Standartta yapılan değişiklik kapsamında birçok konuya açıklık getirilmiş veya uygulamada değişiklik yapılmıştır. Yapılan birçok değişiklikten en önemlileri tazminat yükümlülüğü aralığı mekanizması uygulamasının kaldırılması ve kısa ve uzun vadeli personel sosyal hakları ayırımının artık personelin hak etmesi prensibine göre değil de yükümlülüğün tahmini ödeme tarihine göre belirlenmesidir. Grup, düzeltilmiş standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

#### **UMS 27 Bireysel Finansal Tablolar (Değişiklik)**

UFRS 10'nun ve UFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, UMSK UMS 27'de de değişiklikler yapmıştır. Yapılan değişiklikler sonucunda, artık UMS 27 sadece bağlı ortaklık, müştereken kontrol edilen işletmeler ve iştiraklerin bireysel finansal tablolarda muhasebeleştirilmesi konularını içermektedir. Bu değişikliklerin geçiş hükümleri UFRS 10 ile aynıdır. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Grup değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmasını beklememektedir.

#### **UMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar (Değişiklik)**

UFRS 11'in ve UFRS 12'nin yayınlanmasının sonucu olarak, UMSK UMS 28'de de değişiklikler yapmış ve standardın ismini UMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar olarak değiştirmiştir. Yapılan değişiklikler ile iştiraklerin yanı sıra, iş ortaklıklarında da özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirme getirilmiştir. Bu değişikliklerin geçiş hükümleri UFRS 11 ile aynıdır. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Grup, düzeltilmiş standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

#### **UMS 32 Finansal Araçlar: Sunum - Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)**

Değişiklik "muhasebeleştirilen tutarları netleştirme konusunda mevcut yasal bir hakkının bulunması" ifadesinin anlamına açıklık getirmekte ve UMS 32 netleştirme prensibinin eş zamanlı olarak gerçekleşmeyen ve brüt ödeme yapılan hesaplaşma (takas büroları gibi) sistemlerindeki uygulama alanına açıklık getirmektedir. Değişiklikler 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu standardın Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

## **Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### **2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)**

#### **UFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar - Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)**

Getirilen açıklamalar finansal tablo kullanıcılarına i) netleştirilen işlemlerin şirketin finansal durumuna etkilerinin ve muhtemel etkilerinin değerlendirilmesi için ve ii) UFRS'ye göre ve diğer genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre hazırlanmış finansal tabloların karşılaştırılması ve analiz edilmesi için faydalı bilgiler sunmaktadır. Bu değişiklik henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Değişiklikler geriye dönük olarak 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri ve bu hesap dönemlerindeki ara dönemler için geçerlidir. Değişiklik sadece açıklama esaslarını etkilemektedir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

#### **UFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama**

Aralık 2011'de yapılan değişiklikle yeni standart, 1 Ocak 2015 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır. UFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. UFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Standartın erken uygulanmasına izin verilmektedir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından onaylanmamıştır. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

#### **UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar**

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı farklı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler ve UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

UMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar Standardının konsolidasyona ilişkin kısmının yerini almıştır. Hangi şirketlerin konsolide edileceğini belirlemede kullanılacak yeni bir "kontrol" tanımı yapılmıştır. Mali tablo hazırlayıcılarına karar vermeleri için daha fazla alan bırakan, ilke bazlı bir standarttır. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

#### **UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler**

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar ve UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

Standart müşterek yönetilen iş ortaklıklarının ve müşterek faaliyetlerin nasıl muhasebeleştirileceğini düzenlemektedir. Yeni standart kapsamında, artık iş ortaklıklarının oransal konsolidasyona tabi tutulmasına izin verilmemektedir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Bu kapsamda, Grup, ilgili Standardı 31 Aralık 2011 tarihli konsolide finansal tablolarında erken uygulamış ve konsolidasyon kapsamında yer alan Opet Petrolcülük A.Ş.'yi özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilmiş olsaydı; Grup'un 2011 sene sonu toplam konsolide aktifleri yaklaşık %2, toplam konsolide satışları ise yaklaşık %13 oranında azalacaktı. Diğer taraftan, ana ortaklığa ait özkaynaklar ve ana ortaklık net dönem karı ise aynı kalacaktı.

## **Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### **2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)**

#### **UFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Yatırımların Açıklamaları**

Standart 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve değişiklikler bazı düzenlemelerle geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar ve UFRS 11 Müşterek Düzenlemeler standartlarının da aynı anda uygulanması şartı ile erken uygulamaya izin verilmiştir.

UFRS 12 daha önce UMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar Standardında yer alan konsolide finansal tablolara ilişkin tüm açıklamalar ile daha önce UMS 31 İş Ortaklıklarındaki Paylar ve UMS 28 İştiraklerdeki Yatırımlar'da yer alan iştirakler, iş ortaklıkları, bağlı ortaklıklar ve yapısal işletmelere ilişkin verilmesi gereken tüm dipnot açıklamalarını içermektedir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Yeni standart kapsamında Grup diğer işletmelerdeki yatırımlarına ilişkin daha fazla dipnot açıklaması verecektir.

#### **UFRS 13 Gerçeğe Uygun Değerin Ölçümü**

Yeni standart gerçeğe uygun değer UFRS kapsamında nasıl ölçüleceğini açıklamakla beraber, gerçeğe uygun değer ne zaman kullanılabileceği ve/veya kullanılması gerektiği konusunda bir değişiklik getirmemektedir. Tüm gerçeğe uygun değer ölçümleri için rehber niteliğindedir. Yeni standart ayrıca, gerçeğe uygun değer ölçümleri ile ilgili ek açıklama yükümlülükleri getirmektedir. Bu standardın 1 Ocak 2013 ve sonrasında sona eren yıllık hesap dönemlerinde uygulanması mecburidir ve uygulama ileriye doğru uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Yeni açıklamaların sadece UFRS 13'ün uygulamaya başlandığı dönemden itibaren verilmesi gerekmektedir – yani önceki dönemlerle karşılaştırmalı açıklama gerekmemektedir. Bu standart henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

#### **UFRYK 20 Yerüstü Maden İşletmelerinde Üretim Aşamasındaki Hafriyat (Dekapaj) Maliyetleri**

1 Ocak 2013 tarihinde ya da sonrasında başlayan finansal dönemler için yürürlüğe girecek olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Şirketlerin karşılaştırmalı olarak sunulan dönemin başından itibaren üretim aşamasında oluşan hafriyat maliyetlerine bu yorumun gerekliliklerini uygulamaları gerekecektir. Yorum, üretim aşamasındaki hafriyatların ne zaman ve hangi koşullarda varlık olarak muhasebeleşeceği, muhasebeleşen varlığın ilk kayda alma ve sonraki dönemlerde nasıl ölçüleceğine açıklık getirmektedir. Bu yorum henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Söz konusu yorum Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde hiçbir etkisi olması beklenmemektedir.

#### **Uygulama Rehberi (UFRS 10, UFRS 11 ve UFRS 12 değişiklik)**

Değişiklik 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Değişiklikler geriye dönük düzeltme yapma gerekliliğini ortadan kaldırmak amacıyla sadece uygulama rehberinde yapılmıştır. İlk uygulama tarihi "UFRS 10'un ilk defa uygulandığı yıllık hesap döneminin başlangıcı" olarak tanımlanmıştır. Kontrolün olup olmadığı değerlendirilmesi karşılaştırmalı sunulan dönemin başı yerine ilk uygulama tarihinde yapılacaktır. Eğer UFRS 10'a göre kontrol değerlendirmesi UMS 27/TMSYK 12'ye göre yapılandan farklı ise geriye dönük düzeltme etkileri saptanmalıdır. Ancak, kontrol değerlendirmesi aynı ise geriye dönük düzeltme gerekmez. Eğer birden fazla karşılaştırmalı dönem sunuluyorsa, sadece bir dönemin geriye dönük düzeltilmesine izin verilmiştir. UMSK, aynı sebeplerle UFRS 11 ve UFRS 12 uygulama rehberlerinde de değişiklik yapmış ve geçiş hükümlerini kolaylaştırmıştır. Bu değişiklik henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

## **Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### **2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)**

#### **UFRS'deki iyileştirmeler**

UMSK, mevcut standartlarda değişiklikler içeren 2009 – 2011 dönemi Yıllık UFRS İyileştirmelerini yayınlamıştır. Yıllık iyileştirmeler kapsamında gerekli ama acil olmayan değişiklikler yapılmaktadır. Değişikliklerin geçerlilik tarihi 1 Ocak 2013 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleridir. Gerekli açıklamalar verildiği sürece, erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu proje henüz Avrupa Birliği tarafından kabul edilmemiştir. Grup, projenin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

#### *UMS 1 Finansal Tabloların Sunuşu:*

İhtiyari karşılaştırmalı ek bilgi ile asgari sunumu mecburi olan karşılaştırmalı bilgiler arasındaki farka açıklık getirilmiştir.

#### *UMS 16 Maddi Duran Varlıklar:*

Maddi duran varlık tanımına uyan yedek parça ve bakım ekipmanlarının stok olmadığı konusuna açıklık getirilmiştir.

#### *UMS 32 Finansal Araçlar: Sunum:*

Hisse senedi sahiplerine yapılan dağıtımların vergi etkisinin UMS 12 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik, UMS 32'de bulun mevcut yükümlülükleri ortadan kaldırıp şirketlerin hisse senedi sahiplerine yaptığı dağıtımlardan doğan her türlü gelir vergisinin UMS 12 hükümleri çerçevesinde muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir.

#### *UMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama:*

UMS 34'de her bir faaliyet bölümüne ilişkin toplam bölüm varlıkları ve borçları ile ilgili istenen açıklamalara açıklık getirilmiştir. Faaliyet bölümlerinin toplam varlıkları ve borçları sadece bu bilgiler işletmenin faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili merciine düzenli olarak raporlanıyorsa ve açıklanan toplam tutarlarda bir önceki yıllık mali tablolara göre önemli değişiklik oluyorsa açıklanmalıdır.

### **2.1.3 Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren müşterek yönetime tabi ortaklıkların finansal tabloları**

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkların finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olup SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir. İlgili yabancı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri konsolide bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevrim farkları hesabı altında takip edilmektedir.

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren müşterek yönetime tabi ortaklıkların fonksiyonel para birimleri aşağıdaki gibidir:

| <b>Müşterek yönetime tabi ortaklık</b> | <b>Fonksiyonel para birimi</b> |
|----------------------------------------|--------------------------------|
| Opet Trade B.V.                        | Avro                           |
| Opet Trade Singapore                   | ABD doları                     |
| Opet International                     | ABD doları                     |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

#### 2.1.4 Konsolidasyon esasları

- a) Özet ara dönem konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen esaslarla tutarlı olarak hazırlanan ana şirket olan Tüpraş, Bağlı Ortaklıkları ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkları'nın finansal tablolarını kapsamaktadır.
- b) 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıkları'nın oy hakları ve etkin ortaklık payları 31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen oy hakları ve etkin ortaklık paylarından değişiklik göstermemiştir.

|                       | 30 Eylül 2012                                                         |                               | 31 Aralık 2011                                                        |                               |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
|                       | Şirket tarafından<br>sahip olunan doğrudan<br>ve dolaylı oy hakkı (%) | Etkin<br>ortaklık<br>payı (%) | Şirket tarafından<br>sahip olunan doğrudan<br>ve dolaylı oy hakkı (%) | Etkin<br>ortaklık<br>payı (%) |
| <b>Bağlı Ortaklık</b> |                                                                       |                               |                                                                       |                               |
| Ditaş                 | 79,98                                                                 | 79,98                         | 79,98                                                                 | 79,98                         |
| Üsküdar               | 79,98                                                                 | 79,98                         | 79,98                                                                 | 79,98                         |
| Damla                 | 79,98                                                                 | 79,98                         | 79,98                                                                 | 79,98                         |
| Beykoz                | 79,98                                                                 | 79,98                         | 79,98                                                                 | 79,98                         |
| Kadıköy               | 79,98                                                                 | 79,98                         | 79,98                                                                 | 79,98                         |
| Sarıyer               | 79,98                                                                 | 79,98                         | 79,98                                                                 | 79,98                         |
| Maltepe               | 79,98                                                                 | 79,98                         | -                                                                     | -                             |
| Kartal                | 79,98                                                                 | 79,98                         | -                                                                     | -                             |

Bağlı Ortaklıklar'a ait bilanço ve kapsamlı gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup, Şirket'in sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değeri, ilgili özkaynak ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklık hisselerinin kayıtlı değerleri ve bu hisselerden kaynaklanan temettüler, ilgili özkaynak ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.

- c) Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar, Grup'un bir veya daha fazla müteşebbis ortak tarafından müştereken yönetilmek üzere, bir ekonomik faaliyetin üstlenilmesi için bir sözleşme dahilinde oluşturulan şirketleri ifade etmektedir. Grup bu müşterek kontrolü, kendisinin doğrudan ya da dolaylı olarak sahip olduğu hisselerden veya ilişkili tarafların sahip olduğu paylara ait oy haklarını onlar adına kullanma yetkisinden yararlanarak sağlamaktadır. Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar oransal konsolidasyon yöntemi kullanılmak suretiyle konsolidasyon kapsamına alınırlar. Oransal konsolidasyon yönteminde, Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar'a ait finansal tablolarda yer alan varlık, yükümlülük, gelir ve giderler, Grup'un sahip olduğu etkin ortaklık payı ile konsolidasyon işlemine tabi tutulmaktadır.

30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar'nın oy hakları ve etkin ortaklık payları 31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen oy hakları ve etkin ortaklık paylarından değişiklik göstermemiştir:

|                                        | 30 Eylül 2012                                                            |                               | 31 Aralık 2011                                                           |                               |
|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
|                                        | Şirket tarafından<br>sahip olunan<br>doğrudan ve dolaylı<br>oy hakkı (%) | Etkin<br>ortaklık<br>payı (%) | Şirket tarafından<br>sahip olunan<br>doğrudan ve dolaylı<br>oy hakkı (%) | Etkin<br>ortaklık<br>payı (%) |
| <b>Müşterek yönetime tabi ortaklık</b> |                                                                          |                               |                                                                          |                               |
| Opet                                   | 50,00                                                                    | 40,00                         | 50,00                                                                    | 40,00                         |
| Opet Gıda (tasfiye halinde)            | 50,00                                                                    | 39,99                         | 50,00                                                                    | 39,99                         |
| Opet International                     | 50,00                                                                    | 40,00                         | 50,00                                                                    | 40,00                         |
| Opet Trade B.V.                        | 50,00                                                                    | 40,00                         | 50,00                                                                    | 40,00                         |
| Opet Trade Singapore                   | 50,00                                                                    | 40,00                         | 50,00                                                                    | 40,00                         |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

- d) Grup'un toplam oy haklarının %20'nin altında olduğu veya %20'nin üzerinde olmakla birlikte Grup'un önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleriyle, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır (Not 11-b).
- e) Bağlı Ortaklıklar'ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında ana ortaklık dışı paya sahip hissedarların payları, konsolide bilanço ve kapsamlı gelir tablosunda ana ortaklık dışı pay olarak gösterilmiştir.
- f) Özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen yatırımlar konsolide bilançoda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide kapsamlı gelir tablosu, Grup'un iştiraklerinin faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. İştirakin kar veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların iştirakin özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un iştirakteki payı oranında iştirakin defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Şirket'e düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir.

|                                                         | 30 Eylül 2012                                                   |                         | 31 Aralık 2011                                                  |                         |
|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------------------------------------------|-------------------------|
|                                                         | Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%) | Etkin ortaklık payı (%) | Şirket tarafından sahip olunan doğrudan ve dolaylı oy hakkı (%) | Etkin ortaklık payı (%) |
| <b>Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen varlıklar</b>    |                                                                 |                         |                                                                 |                         |
| THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.                       | 25,00                                                           | 20,00                   | 25,00                                                           | 20,00                   |
| Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.                 | 25,00                                                           | 20,00                   | 25,00                                                           | 20,00                   |
| Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.                       | 25,00                                                           | 20,00                   | 25,00                                                           | 20,00                   |
| Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.        | 16,65                                                           | 13,32                   | 16,65                                                           | 13,32                   |
| Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. | 12,50                                                           | 10,00                   | 12,50                                                           | 10,00                   |

Opet'in müşterek yönetime tabi ortaklıklarından THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş. ("THY Opet Havacılık"), Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. ve Op Ay Akaryakıt Tic. Ltd. Şti. ile Opet'in iştiraklerinden Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. ve Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş. 30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihli finansal tablolarda özkaynaktan pay alma yöntemine göre konsolide edilmiştir (Not 12).

### 2.2. Muhasebe politikalarında değişiklikler

#### 2.2.1 Karşılaştırmalı bilgiler

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır.

Grup, 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla konsolide bilançosunu 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide bilançosu ile; 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide kapsamlı gelir tablosunu, nakit akım tablosunu ve özkaynak değişim tablosunu ise 30 Eylül 2011 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide finansal tablolar ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.



## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren döneme ait konsolide finansal tabloların hazırlanması esnasında karşılaştırmalı finansal tablolarda yapılan sınıflandırma değişiklikleri aşağıdaki gibidir:

- Şirket'in müşterek yönetime tabi ortaklıklarından Opet, 30 Eylül 2011 tarihinde sona eren ara döneme ait kapsamlı gelir tablosunda, diğer gelirler içerisinde sınıflandırılan toplam 33.032 bin TL'lik komisyon gelir ve giderlerinin 9.497 bin TL'lik kısmını satış gelirleri hesabına, 23.535 bin TL'lik kısmını ise diğer giderler hesabına yeniden sınıflandırmıştır (Not 25, Not 27). 30 Eylül 2011 tarihinde sona eren ara döneme ait kapsamlı gelir tablosunda satışların maliyeti hesabı içerisinde netlenmiş olarak bulunan 4.209 bin TL'lik türev ve kredi kartı komisyon gelir ve giderlerinin 117 bin TL'lik kısmını diğer giderler hesabına sınıflandırmış, 4.326 bin TL'lik kısmını ise finansal gelirler hesabına sınıflandırmıştır (Not 25, Not 27, Not 28). Ayrıca satışlar hesabında kaydedilmiş olan 430.246 bin TL'lik satışlar satışların maliyeti ile netlenmiştir. Bu netlemenin 31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıla ait kapsamlı gelir tablosuna etkisi 638.203 bin TL'dir (31 Aralık 2010 – 257.089 bin TL). Bu değişiklikler Grup tarafından 30 Eylül 2011 tarihinde sona eren konsolide kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır. Bu sınıflandırmalar sonucunda 30 Eylül 2011 dönemine ait konsolide net karda bir değişiklik olmamıştır.

#### 2.3. Önemli muhasebe politikalarının özeti

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren döneme ilişkin özet ara dönem konsolide finansal tablolar, UFRS'nin ara dönem finansal tabloların hazırlanmasına yönelik UMS 34 standardına uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca, 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla özet ara dönem konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında uygulanan muhasebe politikalarıyla tutarlı olan muhasebe politikalarının uygulanması suretiyle hazırlanmıştır. Dolayısıyla, bu özet ara dönem konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolar ile birlikte değerlendirilmelidir.

#### 3. İşletme birleşmeleri

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dönem içerisinde gerçekleşen herhangi bir işletme birleşmesi yoktur.

#### 4. İş ortaklıkları

##### Müşterek yönetime tabi ortaklıklardaki paylar

Müşterek Yönetime Tabi Ortaklık olan Opet'in oransal konsolidasyon yöntemiyle, konsolidasyon düzeltmeleri öncesi konsolide finansal tablolara dahil edilen bakiyelerine ilişkin toplam özet finansal bilgiler aşağıdaki gibidir:

|                           | 30 Eylül 2012    | 31 Aralık 2011   |
|---------------------------|------------------|------------------|
| Dönen varlıklar           | 767.233          | 781.195          |
| Duran varlıklar           | 576.804          | 567.000          |
| <b>Toplam varlıklar</b>   | <b>1.344.037</b> | <b>1.348.195</b> |
| Kısa vadeli yükümlülükler | 727.272          | 698.054          |
| Uzun vadeli yükümlülükler | 73.616           | 149.784          |
| Özkaynaklar               | 543.149          | 500.357          |
| <b>Toplam kaynaklar</b>   | <b>1.344.037</b> | <b>1.348.195</b> |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 4. İş ortaklıkları (devamı)

|                       | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|-----------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Satış gelirleri (net) | 4.470.563                 | 1.604.697                   | 3.877.760                 | 1.479.225                   |
| Brüt kar              | 246.168                   | 115.465                     | 219.882                   | 78.022                      |
| Faaliyet karı         | 101.005                   | 60.839                      | 92.790                    | 35.063                      |
| Net dönem karı        | 78.663                    | 48.905                      | 33.284                    | 125                         |

### 5. Bölümlere göre raporlama

Grup yönetimi Grup'un risk ve getirilerinin enerji sektöründeki gelişmelerden etkilendiğini dikkate alarak faaliyet bölümlerine ilişkin raporlama formatı olarak endüstriyel bölümleri kullanma kararı almıştır. Grup yönetimi, Grup'un faaliyet alanının rafinaj ve Opet hisselerinin satın alım tarihi olan 28 Aralık 2006 tarihinden itibaren akaryakıt dağıtım sektörleri olmasından dolayı, Grup'un bu iki sektörün oluşturduğu endüstriyel bölümler altında faaliyet gösterdiğini düşünmektedir. Grup, rafinaj ve akaryakıt dağıtım sektörleri için hazırlamış olduğu bölüm raporlamasını konsolide finansal tablolarda sunmuştur.

#### a) Bölüm satış gelirleri (net)

|                   | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|-------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Rafinaj           | 30.937.139                | 11.334.700                  | 26.026.111                | 10.419.710                  |
| Akaryakıt dağıtım | 4.453.333                 | 1.599.259                   | 3.863.607                 | 1.468.740                   |
|                   | 35.390.472                | 12.933.959                  | 29.889.718                | 11.888.450                  |

#### b) Bölüm faaliyet karı

|                   | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|-------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Rafinaj           | 847.870                   | 543.484                     | 1.442.981                 | 692.373                     |
| Akaryakıt dağıtım | 103.360                   | 60.834                      | 93.009                    | 36.856                      |
|                   | 951.230                   | 604.318                     | 1.535.990                 | 729.229                     |

**Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

**5. Bölümlere göre raporlama (devamı)****c) Bölümlere göre bilgi analizi**

| <b>1 Ocak - 30 Eylül 2012</b>                                 | <b>Rafinaj</b>    | <b>Akaryakıt dağıtım</b> | <b>Bölümler arası<br/>düzeltme</b> | <b>Toplam</b>     |
|---------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------------|------------------------------------|-------------------|
| Grup dışı gelirler                                            | 30.937.139        | 4.453.333                | -                                  | 35.390.472        |
| Bölümler arası gelirler                                       | 904.939           | 17.230                   | (922.169)                          | -                 |
| <b>Gelirler</b>                                               | <b>31.842.078</b> | <b>4.470.563</b>         | <b>(922.169)</b>                   | <b>35.390.472</b> |
| Satışların maliyeti                                           | (30.478.277)      | (4.224.395)              | 927.641                            | (33.775.031)      |
| <b>Brüt kar</b>                                               | <b>1.363.801</b>  | <b>246.168</b>           | <b>5.472</b>                       | <b>1.615.441</b>  |
| Faaliyet giderleri                                            | (466.181)         | (157.094)                | 32                                 | (623.243)         |
| Diğer faaliyetlerden gelirler                                 | 49.688            | 15.796                   | (42.546)                           | 22.938            |
| Diğer faaliyetlerden giderler                                 | (60.041)          | (3.865)                  | -                                  | (63.906)          |
| <b>Faaliyet karı</b>                                          | <b>887.267</b>    | <b>101.005</b>           | <b>(37.042)</b>                    | <b>951.230</b>    |
| Bölümler arası kar düzeltmesi                                 | (39.397)          | 2.355                    | 37.042                             | -                 |
| <b>Faaliyet karı - bölümler arası<br/>netleştirme sonrası</b> | <b>847.870</b>    | <b>103.360</b>           | <b>-</b>                           | <b>951.230</b>    |

  

| <b>1 Ocak - 30 Eylül 2011</b>                                 | <b>Rafinaj</b>    | <b>Akaryakıt dağıtım</b> | <b>Bölümler arası<br/>düzeltme</b> | <b>Toplam</b>     |
|---------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------------|------------------------------------|-------------------|
| Grup dışı gelirler                                            | 26.026.111        | 3.863.607                | -                                  | 29.889.718        |
| Bölümler arası gelirler                                       | 772.017           | 14.153                   | (786.170)                          | -                 |
| <b>Gelirler</b>                                               | <b>26.798.128</b> | <b>3.877.760</b>         | <b>(786.170)</b>                   | <b>29.889.718</b> |
| Satışların maliyeti                                           | (25.000.987)      | (3.657.878)              | 780.560                            | (27.878.305)      |
| <b>Brüt kar</b>                                               | <b>1.797.141</b>  | <b>219.882</b>           | <b>(5.610)</b>                     | <b>2.011.413</b>  |
| Faaliyet giderleri                                            | (401.271)         | (136.956)                | 9.135                              | (529.092)         |
| Diğer faaliyetlerden gelirler                                 | 105.783           | 18.332                   | (42.655)                           | 81.460            |
| Diğer faaliyetlerden giderler                                 | (19.323)          | (8.468)                  | -                                  | (27.791)          |
| <b>Faaliyet karı</b>                                          | <b>1.482.330</b>  | <b>92.790</b>            | <b>(39.130)</b>                    | <b>1.535.990</b>  |
| Bölümler arası kar düzeltmesi                                 | (39.349)          | 219                      | 39.130                             | -                 |
| <b>Faaliyet karı - bölümler arası<br/>netleştirme sonrası</b> | <b>1.442.981</b>  | <b>93.009</b>            | <b>-</b>                           | <b>1.535.990</b>  |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 5. Bölümlere göre raporlama (devamı)

#### d) Bölüm varlıkları, yükümlülükleri ve net varlıkları

##### Bölüm varlıkları

|                                                | 30 Eylül 2012     | 31 Aralık 2011    |
|------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Rafinaj                                        | 16.623.969        | 13.478.584        |
| Akaryakıt dağıtım                              | 1.260.952         | 1.290.050         |
| <b>Toplam</b>                                  | <b>17.884.921</b> | <b>14.768.634</b> |
| Finansal yatırımlar                            | 83.720            | 83.720            |
| Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar | 42.684            | 23.266            |
| Tenzil: Bölümler arası düzeltmeler             | (188.508)         | (117.634)         |
| <b>Konsolide toplam varlıklar</b>              | <b>17.822.817</b> | <b>14.757.986</b> |

##### Bölüm yükümlülükleri

|                                       | 30 Eylül 2012     | 31 Aralık 2011    |
|---------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Rafinaj                               | 12.454.522        | 9.330.184         |
| Akaryakıt dağıtım                     | 763.753           | 820.627           |
| <b>Toplam</b>                         | <b>13.218.275</b> | <b>10.150.811</b> |
| Ertelenmiş vergi yükümlülükleri       | 236.274           | 231.062           |
| Kurumlar vergisi karşılığı (Not 29)   | 152.938           | 85.116            |
| Tenzil: Bölümler arası düzeltmeler    | (188.493)         | (114.661)         |
| <b>Konsolide toplam yükümlülükler</b> | <b>13.418.994</b> | <b>10.352.328</b> |

#### e) Maddi ve maddi olmayan duran varlık ve yatırım amaçlı gayrimenkul alımları ile amortisman ve itfa payları

|                                                                                      | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| <u>Maddi ve maddi olmayan duran varlık ve yatırım amaçlı gayrimenkul yatırımları</u> |                           |                             |                           |                             |
| Rafinaj                                                                              | 1.478.426                 | 446.522                     | 209.643                   | 83.840                      |
| Akaryakıt dağıtım                                                                    | 37.625                    | 16.104                      | 30.307                    | 9.354                       |
|                                                                                      | <b>1.516.051</b>          | <b>462.626</b>              | <b>239.950</b>            | <b>93.194</b>               |
| <u>Amortisman ve itfa payları</u>                                                    |                           |                             |                           |                             |
| Rafinaj                                                                              | (164.847)                 | (55.491)                    | (148.558)                 | (50.380)                    |
| Akaryakıt dağıtım                                                                    | (35.932)                  | (12.048)                    | (34.266)                  | (12.613)                    |
|                                                                                      | <b>(200.779)</b>          | <b>(67.539)</b>             | <b>(182.824)</b>          | <b>(62.993)</b>             |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 6. Nakit ve nakit benzerleri

|                                  | 30 Eylül 2012    | 31 Aralık 2011   |
|----------------------------------|------------------|------------------|
| Kasa                             | 13               | 12               |
| Bankalar                         |                  |                  |
| Gelir payı (bloke)               | 459.188          | 397.725          |
| Vadeli mevduat                   | 2.555.855        | 821.853          |
| Vadesiz mevduat                  | 35.077           | 17.256           |
| Diğer                            | 9.188            | 4.957            |
| Vadeli mevduat faiz tahakkukları | 3.502            | 1.675            |
| <b>Toplam</b>                    | <b>3.062.823</b> | <b>1.243.478</b> |

#### Gelir payı (bloke)

Grup tarafından, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde belirlendiği üzere, müşterilerden alınan gelir payı bankalarda bloke edilmektedir. Gelir payları 30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilmiştir (Not 22).

#### Vadeli mevduat ve diğer hazır değerler

30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle vadeli mevduatın vade tarihi ve para birimi bilgileri aşağıdaki gibidir:

#### **30 Eylül 2012**

|                       | 1 aydan kısa     | 1 - 3 ay arası | Toplam           |
|-----------------------|------------------|----------------|------------------|
| TL                    | 586.434          | -              | 586.434          |
| ABD Doları            | 1.441.841        | 524.555        | 1.966.396        |
| Avro                  | 3.025            | -              | 3.025            |
| <b>Vadeli mevduat</b> | <b>2.031.300</b> | <b>524.555</b> | <b>2.555.855</b> |

#### **31 Aralık 2011**

|                       | 1 aydan kısa   | 1-3 ay arası   | Toplam         |
|-----------------------|----------------|----------------|----------------|
| TL                    | 203.990        | -              | 203.990        |
| ABD doları            | 97.745         | 519.088        | 616.833        |
| Avro                  | 1.030          | -              | 1.030          |
| <b>Vadeli mevduat</b> | <b>302.765</b> | <b>519.088</b> | <b>821.853</b> |

Vadeli TL mevduatların etkin faiz oranı %8,62, vadeli ABD doları mevduatların etkin faiz oranı %3,54, vadeli Avro mevduatların etkin faiz oranı %2,50 (31 Aralık 2011 - TL için %11,18, ABD doları için %5,90, Avro için %2,85)'dir.

Diğer hazır değerler, 30 Eylül 2012 tarihi itibariyle 9.188 bin TL tutarındaki kredi kartı alacaklarını (31 Aralık 2011 – 4.957 bin TL kredi kartı alacakları) içermektedir.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 6. Nakit ve nakit benzerleri (devamı)

30 Eylül 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla konsolide nakit akım tablosunda yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

|                                                                | 30 Eylül 2012    | 30 Eylül 2011    |
|----------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| Hazır değerler                                                 | 3.062.823        | 2.141.959        |
| Bloke mevduatlar (Gelir payı dahil)                            | (459.188)        | (378.147)        |
| Eksi: Vadeli mevduat faiz tahakkukları                         | (3.502)          | (4.774)          |
| <b>Nakit akım tablosundaki nakit ve nakit benzeri değerler</b> | <b>2.600.133</b> | <b>1.759.038</b> |

### 7. Finansal borçlar

|                                                                 | 30 Eylül 2012    | 31 Aralık 2011   |
|-----------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| <b>Kısa vadeli banka kredileri:</b>                             |                  |                  |
| Kısa vadeli banka kredileri                                     | 1.943.739        | 923.224          |
| Faiz tahakkukları                                               | 11.971           | 6.140            |
| <b>Toplam</b>                                                   | <b>1.955.710</b> | <b>929.364</b>   |
| <b>Uzun vadeli banka kredilerinin<br/>kısa vade taksitleri:</b> |                  |                  |
| Uzun vadeli kredilerin kısa vade taksitleri                     | 151.756          | 198.591          |
| Faiz tahakkukları                                               | 17.864           | 8.310            |
| <b>Toplam</b>                                                   | <b>169.620</b>   | <b>206.901</b>   |
| <b>Uzun vadeli banka kredileri:</b>                             |                  |                  |
| Uzun vadeli banka kredileri                                     | 1.853.389        | 1.210.098        |
| Faiz tahakkukları                                               | 812              | 1.455            |
| <b>Toplam</b>                                                   | <b>1.854.201</b> | <b>1.211.553</b> |
| <b>Toplam banka kredileri</b>                                   | <b>3.979.531</b> | <b>2.347.818</b> |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 7. Finansal borçlar (devamı)

30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle banka kredilerinin para birimi ve faiz oranı bilgileri aşağıdaki gibidir:

|                                                         |                         | 30 Eylül 2012           |                  |
|---------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|------------------|
|                                                         | Etkin faiz oranı<br>(%) | Orijinal<br>para birimi | Bin<br>TL        |
| <b>Kısa vadeli banka kredileri:</b>                     |                         |                         |                  |
| ABD doları krediler                                     | 3,33                    | 561.835.792             | 1.002.708        |
| TL krediler (*)                                         | 8,07                    | 941.030.583             | 941.031          |
|                                                         |                         |                         | 1.943.739        |
| <b>Uzun vadeli kredilerin<br/>kısa vade taksitleri:</b> |                         |                         |                  |
| ABD doları krediler                                     | 2,87                    | 70.135.059              | 125.170          |
| Avro krediler                                           | 1,10                    | 7.877.843               | 18.186           |
| TL krediler                                             | 9,84                    | 8.400.000               | 8.400            |
|                                                         |                         |                         | 151.756          |
| Faiz gider tahakkukları                                 |                         |                         | 29.835           |
| <b>Toplam kısa vadeli banka kredileri</b>               |                         |                         | <b>2.125.330</b> |
| <b>Uzun vadeli banka kredileri:</b>                     |                         |                         |                  |
| ABD doları krediler                                     | 2,67                    | 998.326.629             | 1.781.713        |
| Avro krediler                                           | 1,19                    | 21.007.147              | 48.495           |
| TL krediler                                             | 9,78                    | 23.181.200              | 23.181           |
|                                                         |                         |                         | 1.853.389        |
| Faiz gider tahakkukları                                 |                         |                         | 812              |
| <b>Toplam uzun vadeli banka kredileri</b>               |                         |                         | <b>1.854.201</b> |

(\*) 30 Eylül 2012 tarihi itibariyle, ÖTV, Gümrük ve SGK borçlarının ödenmesinde bankalar tarafından Grup'a 155.269 bin TL tutarında faizsiz kredi avantajı sağlanmıştır (31 Aralık 2011 – 71.915 bin TL).

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 7. Finansal borçlar (devamı)

|                                              |                         |                         | 31 Aralık 2011 |
|----------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|----------------|
|                                              | Etkin faiz oranı<br>(%) | Orijinal<br>para birimi | Bin<br>TL      |
| Kısa vadeli banka kredileri:                 |                         |                         |                |
| ABD doları krediler                          | 3,51                    | 294.285.714             | 555.876        |
| TL krediler                                  | 11,34                   | 367.347.800             | 367.348        |
|                                              |                         |                         | 923.224        |
| Uzun vadeli kredilerin kısa vade taksitleri: |                         |                         |                |
| ABD doları krediler                          | 2,44                    | 89.108.201              | 168.316        |
| Avro krediler                                | 2,24                    | 7.150.749               | 17.475         |
| TL krediler                                  | 9,80                    | 12.800.000              | 12.800         |
|                                              |                         |                         | 198.591        |
| Faiz gider tahakkukları                      |                         |                         | 14.450         |
| Toplam kısa vadeli banka kredileri           |                         |                         | 1.136.265      |
| Uzun vadeli banka kredileri:                 |                         |                         |                |
| ABD doları krediler                          | 2,76                    | 575.240.722             | 1.086.572      |
| Avro krediler                                | 2,47                    | 28.742.941              | 70.242         |
| TL krediler                                  | 11,88                   | 53.284.000              | 53.284         |
|                                              |                         |                         | 1.210.098      |
| Faiz gider tahakkukları                      |                         |                         | 1.455          |
| Toplam uzun vadeli banka kredileri           |                         |                         | 1.211.553      |

30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyla uzun vadeli kredilerin vade analizi aşağıdaki gibidir:

|                 | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|-----------------|---------------|----------------|
| 2013            | 40.379        | 203.863        |
| 2014            | 128.792       | 133.063        |
| 2015            | 245.475       | 199.443        |
| 2016            | 291.673       | 191.462        |
| 2017 ve sonrası | 1.147.882     | 483.722        |
|                 | 1.854.201     | 1.211.553      |



## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 7. Finansal borçlar (devamı)

30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla Grup tarafından kullanılan kredilerin 10.965 bin TL karşılığı 6.144 bin ABD doları (31 Aralık 2011 – 23.519 bin TL karşılığı 12.451 bin ABD doları) tutarındaki kısmı için T.C. Hazine Müsteşarlığı garantisi bulunmaktadır. Bu garantilere ilişkin borçların ödenmemesi halinde doğabilecek yükümlülükler T.C. Hazine Müsteşarlığı tarafından Grup'tan 6183 sayılı Amme Alacakları'nın Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un hükümlerine göre tahsil edilebilecektir.

2011 yılında Tüpraş, Fuel Oil Dönüşüm Projesi Yatırımının finansmanı için 3 ayrı kredi anlaşması imzalamış olup, bu anlaşmalara istinaden kredi kullanımına başlamıştır. Finansman paketi kapsamında İspanyol İhracat Kredi Kuruluşu (CESCE) tarafından sigorta edilen 1.111,8 milyon ABD Doları tutarındaki kredi ve İtalyan İhracat Kredi Kuruluşu (SACE) tarafından sigorta edilen 624,3 milyon ABD Doları tutarındaki kredi ilk 4 yılı anapara ve faiz geri ödemesiz, toplam 12 yıl vadeli. Üçüncü kredi anlaşması toplam 359 milyon ABD Doları tutarında olup 4 yıl anapara geri ödemesiz, toplam 7 yıl vadeli. 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla kredi sigorta ödemeleri ve yatırım harcamaları için toplam 845,8 milyon ABD Doları tutarında kredi kullanılmıştır (31 Aralık 2011 – 367,5 milyon ABD Doları).

Koç Topluluğu şirketleri tarafından kullanılmak üzere, Koç Holding A.Ş. ile çeşitli finans kuruluşlarını kapsayan konsorsiyum arasında imzalanan sözleşme kapsamında sağlanan kredinin, 46.000 bin ABD doları karşılığı 82.096 bin TL tutarındaki kısmı, Opet tarafından kullanılmıştır (Tüpraş etkin ortaklık oranı ile 18.400 ABD doları karşılığı 32.838 bin TL) (31 Aralık 2011- 46.000 ABD doları karşılığı 86.889 bin TL karşılığı – Tüpraş etkin ortaklık oranı ile 18.400 ABD doları karşılığı 34.756 bin TL).

#### 8. Ticari alacaklar ve borçlar

##### Kısa vadeli ticari alacaklar (net):

|                                                                 | 30 Eylül 2012    | 31 Aralık 2011   |
|-----------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| Ticari alacaklar                                                | 2.715.863        | 3.048.789        |
| Alacak senetleri ve çekler                                      | 171.495          | 138.641          |
| İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 31)                  | 640.214          | 374.028          |
| Şüpheli ticari alacaklar                                        | 20.563           | 20.285           |
| Diğer ticari alacaklar                                          | 12               | 18               |
| Eksi: Vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenen finansman geliri | (6.811)          | (18.666)         |
| Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı                           | (19.894)         | (19.534)         |
| <b>Toplam kısa vadeli ticari alacaklar (net)</b>                | <b>3.521.442</b> | <b>3.543.561</b> |

Tüpraş, 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla gayri kabili rücu faktoring kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil etmiş olduğu 858.776 bin TL'yi (31 Aralık 2011- 149.223 bin TL) ticari alacaklardan düşmüştür. Grup'un ticari alacaklarından şüpheli ticari alacak olarak sınıflanıp karşılık ayrılmayan kısmı teminata bağlıdır.

##### Uzun vadeli ticari alacaklar:

|                  | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|------------------|---------------|----------------|
| Alacak senetleri | 7.177         | 7.448          |
|                  | 7.177         | 7.448          |

Uzun vadeli alacak senetlerinin vadesi 1-5 yıl arasında değişmektedir.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 8. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

#### ***Vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların kredi kalitesi***

Grup, vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış veya koşulları yeniden görüşülmüş ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detayları dört grupta incelemektedir. 30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyla söz konusu ticari alacakların kredi kalitesine ilişkin detaylar aşağıda belirtilmiştir:

|        | 30 Eylül 2012    | 31 Aralık 2011   |
|--------|------------------|------------------|
| Grup 1 | 94.093           | 176.656          |
| Grup 2 | 80.945           | 62.859           |
| Grup 3 | 2.615.309        | 2.316.503        |
| Grup 4 | 76.310           | 50.659           |
|        | <b>2.866.657</b> | <b>2.606.677</b> |

Grup 1 - Yeni müşteriler (3 aydan kısa süredir müşteri olanlar)

Grup 2 - Kamu kurum ve kuruluşları

Grup 3 - Önceki dönemlerde tahsil gecikmesi yaşanmamış mevcut müşteriler (3 aydan uzun süredir müşteri olanlar)

Grup 4 - Önceki dönemlerde tahsilat sıkıntısı yaşanmış, ancak gecikmeli olsa da tahsilat yapılmış mevcut müşteriler (Grup 1 ve 2 hariç)

#### ***Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar için yaşlandırma analizi***

30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyla vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

|               | 30 Eylül 2012  | 31 Aralık 2011 |
|---------------|----------------|----------------|
| 3 aydan kısa  | 617.847        | 921.486        |
| 3-12 ay arası | 33.841         | 16.020         |
| 1 yıldan uzun | 9.605          | 6.075          |
|               | <b>661.293</b> | <b>943.581</b> |

Grup yönetimi, vadesini geçmiş ancak karşılık ayrılmayan alacak tutarının önemli bir kısmının düzenli satış yapılan devlet kuruluşlarından olması sebebiyle herhangi bir tahsilat riski öngörmemektedir.

Şüpheli ticari alacak karşılığının 30 Eylül 2012 ve 2011 tarihlerinde sona eren ara dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

|                                | 2012          | 2011          |
|--------------------------------|---------------|---------------|
| 1 Ocak                         | 19.534        | 19.472        |
| Dönem içerisindeki artış       | 2.459         | 1.284         |
| Dönem içerisindeki tahsilatlar | (2.099)       | (1.646)       |
| <b>30 Eylül</b>                | <b>19.894</b> | <b>19.110</b> |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 8. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

#### Kısa vadeli ticari borçlar (net):

|                                                                | 30 Eylül 2012    | 31 Aralık 2011   |
|----------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| Ticari borçlar                                                 | 6.502.184        | 5.500.089        |
| İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 31)                     | 49.432           | 48.522           |
| Diğer ticari borçlar                                           | 1.747            | 383              |
| Eksi: Vadeli alışlardan kaynaklanan ertelenen finansman gideri | (606)            | (774)            |
| <b>Toplam kısa vadeli ticari borçlar (net)</b>                 | <b>6.552.757</b> | <b>5.548.220</b> |

#### Uzun vadeli ticari borçlar (net):

|                                  | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|----------------------------------|---------------|----------------|
| Uzun vadeli ticari borçlar (net) | -             | 560            |
| <b>Toplam</b>                    | <b>-</b>      | <b>560</b>     |

### 9. Diğer alacaklar ve borçlar

#### Kısa vadeli diğer alacaklar:

|                                         | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|-----------------------------------------|---------------|----------------|
| Personelden alacaklar                   | 6.515         | 4.854          |
| Sigorta tazminat alacakları             | 298           | 292            |
| Şüpheli diğer alacaklar                 | 644           | 645            |
| Diğer çeşitli alacaklar                 | 20.521        | 15.284         |
| Eksi: Şüpheli diğer alacaklar karşılığı | (644)         | (645)          |
| <b>Toplam</b>                           | <b>27.334</b> | <b>20.430</b>  |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 10. Stoklar

|                                | 30 Eylül 2012    | 31 Aralık 2011   |
|--------------------------------|------------------|------------------|
| İlk madde ve malzeme           | 714.771          | 495.019          |
| Yarı mamüller                  | 774.451          | 726.842          |
| Mamüller                       | 1.010.783        | 1.102.349        |
| Ticari mallar                  | 275.018          | 253.018          |
| Yoldaki mallar                 | 853.398          | 1.077.450        |
| Diğer stoklar                  | 3.743            | 4.550            |
| Stok değer düşüklüğü karşılığı | -                | -                |
| <b>Toplam</b>                  | <b>3.632.164</b> | <b>3.659.228</b> |

30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla Grup'un 109 bin TL tutarındaki stoğu üzerinde rehin bulunmaktadır (31 Aralık 2011- 28.952 bin TL).

### 11. Finansal yatırımlar

#### a) Kısa vadeli finansal yatırımlar

|                                                | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|------------------------------------------------|---------------|----------------|
| Satılmaya hazır finansal varlıklar             | -             | 12.943         |
| Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar | 12.685        | -              |
|                                                | <b>12.685</b> | <b>12.943</b>  |

30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla, kısa vadeli finansal yatırımlar 180 günden uzun vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla, kısa vadeli finansal yatırımlar özel kesim bonolarından oluşmaktadır. Özel kesim bonolarının etkin faiz oranı %10,62 olup vade tarihi 21 Mayıs 2012'dir.

#### b) Uzun vadeli finansal yatırımlar

|                                                     | 30 Eylül 2012     |               | 31 Aralık 2011    |               |
|-----------------------------------------------------|-------------------|---------------|-------------------|---------------|
|                                                     | İştirak oranı (%) | Tutar         | İştirak oranı (%) | Tutar         |
| Enerji Yatırımları A.Ş. ("EYAŞ") (*)                | 1,20              | 79.489        | 1,20              | 79.489        |
| Körfez Hava Ulaştırma A.Ş.                          | 100,00            | 3.999         | 100,00            | 3.999         |
| Tanı Pazarlama ve İletişim Hizmetleri A.Ş.          | 4,00              | 216           | 4,00              | 216           |
| Ataer Enerji ve Otoprodüksiyon San.<br>ve Tic. A.Ş. | 0,04              | 16            | 0,04              | 16            |
|                                                     |                   | <b>83.720</b> |                   | <b>83.720</b> |

(\*) 30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyla Grup'un ana hissedarı olan Enerji Yatırımları A.Ş.'de, Opet'in sahip olduğu %3 oranındaki (Tüpraş etkin ortaklık oranı ile %1,20) hisse makul değeriyle gösterilmiştir. Söz konusu finansal varlığın makul değerindeki değişikliklerden kaynaklanan gerçekleşmemiş kar ve zararlar özkaynaklar içerisinde "Finansal Varlıklar Değer Artış Fonu" hesabında muhasebeleştirilmiştir.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 12. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar

|                                                            | 30 Eylül 2012     |               | 31 Aralık 2011    |               |
|------------------------------------------------------------|-------------------|---------------|-------------------|---------------|
|                                                            | İştirak oranı (%) | Tutar         | İştirak oranı (%) | Tutar         |
| THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.                          | 20,00             | 24.581        | 20,00             | 14.918        |
| Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve<br>Dış Tic. Ltd. Şti. | 10,00             | 1.426         | 10,00             | 1.430         |
| Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.                    | 20,00             | 11.471        | 20,00             | 1.590         |
| Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.                          | 20,00             | 238           | 20,00             | 220           |
| Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat<br>ve Tic A.Ş.         | 13,32             | 4.968         | 13,32             | 5.108         |
|                                                            |                   | <b>42.684</b> |                   | <b>23.266</b> |

Opet'in müşterek yönetime tabi ortaklıklarından THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş., Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. ve Op Ay Akaryakıt Tic. Ltd. Şti. ile Opet'in iştiraklerinden Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. ve Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş. 30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyla özkaynaktan pay alma yöntemine göre konsolide edilmiştir.

Opet'in müşterek yönetime tabi ortaklıklarından Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş. 2012 yılında sermayesini 49.200 bin TL tutarında (Tüpraş'ın etkin sahiplik oranı ile 9.840 bin TL) nakden arttırmıştır.

Özkaynak yöntemine göre değerlendirilen yatırımların özet mali tabloları aşağıdaki gibidir:

|                        | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|------------------------|---------------|----------------|
| Toplam varlıklar       | 969.630       | 523.215        |
| Toplam yükümlülükler   | 736.643       | 387.018        |
| Toplam satış gelirleri | 3.152.516     | 2.358.518      |
| Dönem karı             | 48.846        | 23.330         |

### 13. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkuller 4.621 bin TL tutarındaki arsalardan oluşmaktadır (31 Aralık 2011 – 4.621 bin TL). Yatırım amaçlı arsaların makul değerleri yapılan değerlendirme çalışmaları kapsamında 38.117 bin TL olarak tespit edilmiştir (31 Aralık 2011 – 38.117 bin TL).

**Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

**14. Maddi duran varlıklar (net)**

|                                | 1 Ocak 2012        | İlaveler         | Transferler    | Çıkışlar        | 30 Eylül 2012      |
|--------------------------------|--------------------|------------------|----------------|-----------------|--------------------|
| <b>Maliyet:</b>                |                    |                  |                |                 |                    |
| Arazi ve arsalar               | 86.138             | 18.010           | -              | (155)           | 103.993            |
| Yeraltı ve yerüstü düzenleri   | 1.477.469          | 31               | 16.362         | (328)           | 1.493.534          |
| Binalar                        | 370.651            | -                | 1.116          | (2.085)         | 369.682            |
| Makine, tesis ve cihazlar      | 5.521.656          | 931              | 18.993         | (16.298)        | 5.525.282          |
| Taşıt araçları                 | 284.042            | 958              | 652            | (549)           | 285.103            |
| Döşeme ve demirbaşlar          | 148.065            | 5.300            | 5.839          | (5.646)         | 153.558            |
| Yapılmakta olan yatırımlar (*) | 594.036            | 1.486.355        | (49.495)       | (15)            | 2.030.881          |
| Diğer maddi duran varlıklar    | 1.354              | -                | -              | -               | 1.354              |
|                                | <b>8.483.411</b>   | <b>1.511.585</b> | <b>(6.533)</b> | <b>(25.076)</b> | <b>9.963.387</b>   |
| <b>Birikmiş amortisman:</b>    |                    |                  |                |                 |                    |
| Yeraltı ve yerüstü düzenleri   | (900.265)          | (39.303)         | -              | 201             | (939.367)          |
| Binalar                        | (147.820)          | (6.826)          | -              | 1.824           | (152.822)          |
| Makine, tesis ve cihazlar      | (3.192.228)        | (102.031)        | -              | 15.632          | (3.278.627)        |
| Taşıt araçları                 | (79.339)           | (9.787)          | -              | 199             | (88.927)           |
| Döşeme ve demirbaşlar          | (73.939)           | (12.282)         | -              | 3.454           | (82.767)           |
| Diğer maddi duran varlıklar    | (913)              | (115)            | -              | -               | (1.028)            |
|                                | <b>(4.394.504)</b> | <b>(170.344)</b> | <b>-</b>       | <b>21.310</b>   | <b>(4.543.538)</b> |
| <b>Net defter değeri</b>       | <b>4.088.907</b>   |                  |                |                 | <b>5.419.849</b>   |

(\*) 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla yapılmakta olan yatırımlara ilave olan 437,7 milyon TL değerindeki yatırım harcamaları 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla verilen sabit kıymet avansları hesabı altında bulunmaktadır (Not 22).

|                                 | 1 Ocak 2011        | İlaveler         | Transferler    | Çıkışlar        | 30 Eylül 2011      |
|---------------------------------|--------------------|------------------|----------------|-----------------|--------------------|
| <b>Maliyet:</b>                 |                    |                  |                |                 |                    |
| Arazi ve arsalar                | 73.246             | -                | -              | (559)           | 72.687             |
| Yeraltı ve yerüstü düzenleri    | 1.394.432          | 301              | 18.074         | (313)           | 1.412.494          |
| Binalar                         | 364.948            | 8.740            | 4.870          | (84)            | 378.474            |
| Makine, tesis ve cihazlar       | 5.371.666          | 801              | 63.109         | (12.029)        | 5.423.547          |
| Taşıt araçları                  | 271.297            | 526              | 11.266         | (772)           | 282.317            |
| Döşeme ve demirbaşlar           | 150.152            | 8.319            | 5.302          | (1.484)         | 162.289            |
| Yapılmakta olan yatırımlar      | 246.903            | 217.937          | (107.393)      | (5)             | 357.442            |
| Diğer maddi duran varlıklar (*) | 5.165              | 42               | (4.033)        | -               | 1.174              |
|                                 | <b>7.877.809</b>   | <b>236.666</b>   | <b>(8.805)</b> | <b>(15.246)</b> | <b>8.090.424</b>   |
| <b>Birikmiş amortisman:</b>     |                    |                  |                |                 |                    |
| Yeraltı ve yerüstü düzenleri    | (853.210)          | (35.801)         | -              | 136             | (888.875)          |
| Binalar                         | (143.560)          | (6.164)          | -              | 10              | (149.714)          |
| Makine, tesis ve cihazlar       | (3.092.584)        | (93.295)         | -              | 4.008           | (3.181.871)        |
| Taşıt araçları                  | (67.448)           | (9.100)          | -              | 26              | (76.522)           |
| Döşeme ve demirbaşlar           | (79.600)           | (12.173)         | -              | 906             | (90.867)           |
| Diğer maddi duran varlıklar     | (695)              | (160)            | -              | -               | (855)              |
|                                 | <b>(4.237.097)</b> | <b>(156.693)</b> | <b>-</b>       | <b>5.086</b>    | <b>(4.388.704)</b> |
| <b>Net defter değeri</b>        | <b>3.640.712</b>   |                  |                |                 | <b>3.701.720</b>   |

(\*) 30 Eylül 2011 tarihi itibarıyla, diğer maddi duran varlıklar içerisinde yer alan 619 bin TL değerindeki katalist içerisindeki platin yedek parça niteliğinde olduğundan, diğer duran varlıklar içerisinde yedek parça ve malzeme stokları olarak sınıflandırılmıştır (Not 22).

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 14. Maddi duran varlıklar (net) (devamı)

30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle alınmış olan banka kredilerinden dolayı maddi duran varlıklar üzerinde ipotek bulunmamaktadır.

Şirket, 30 Eylül 2012 tarihi itibariyle Fuel Oil Dönüşüm projesi kapsamında alınan döviz kredileri ile ilgili oluşan borçlanma maliyetlerini TL kredi faizleri ile karşılaştırmış ve 42.863 bin TL tutarındaki borçlanma maliyetlerini kümüle yöntemine göre mali tablolarında yapılmakta olan yatırımlar hesabında aktifleştirmiştir (30 Eylül 2011 – Yoktur).

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 170.344 bin TL'lik (30 Eylül 2011 – 156.693 bin TL) amortisman giderinin 143.599 bin TL'lik (30 Eylül 2011 – 133.719 bin TL) kısmı satılan malın maliyetinde, 7.602 bin TL'lik (30 Eylül 2011 – 7.670 bin TL) kısmı satış ve pazarlama giderlerinde, 13.299 bin TL'lik (30 Eylül 2011 – 12.868 bin TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 5.844 bin TL'lik (30 Eylül 2011 – 2.436 bin TL) kısmı diğer gider ve zararlarda yer almaktadır.

#### 15. Maddi olmayan duran varlıklar (net)

30 Eylül 2012 tarihi itibariyle maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

|                                     | 1 Ocak 2012    | İlaveler | Transferler | Çıkışlar | 30 Eylül 2012 |
|-------------------------------------|----------------|----------|-------------|----------|---------------|
| <b>Maliyet:</b>                     |                |          |             |          |               |
| Haklar ve yazılımlar                | 120.692        | 4.466    | 4.480       | (3.950)  | 125.688       |
| Geliştirme giderleri                | 11.009         | -        | 2.053       | -        | 13.062        |
| LPG Dağıtım sözleşmeleri            | 64.800         | -        | -           | -        | 64.800        |
| Opet marka değeri                   | 11.600         | -        | -           | -        | 11.600        |
| Müşteri ilişkileri                  | 4.400          | -        | -           | -        | 4.400         |
| Diğer maddi olmayan duran varlıklar | 20             | -        | -           | -        | 20            |
|                                     | 212.521        | 4.466    | 6.533       | (3.950)  | 219.570       |
| <b>Birikmiş itfa payları:</b>       |                |          |             |          |               |
| Haklar ve yazılımlar                | (71.619)       | (20.690) | -           | 2.656    | (89.653)      |
| Geliştirme giderleri                | (868)          | (1.720)  | -           | -        | (2.588)       |
| LPG dağıtım sözleşmeleri            | (30.220)       | (6.916)  | -           | -        | (37.136)      |
| Opet marka değeri                   | (5.800)        | (870)    | -           | -        | (6.670)       |
| Müşteri ilişkileri                  | (1.571)        | (236)    | -           | -        | (1.807)       |
| Diğer maddi olmayan duran varlıklar | (8)            | (3)      | -           | -        | (11)          |
|                                     | (110.086)      | (30.435) | -           | 2.656    | (137.865)     |
| <b>Net defter değeri</b>            | <b>102.435</b> |          |             |          | <b>81.705</b> |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 15. Maddi olmayan duran varlıklar (net) (devamı)

30 Eylül 2011 tarihi itibarıyla maddi olmayan varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

|                                     | 1 Ocak 2011 | İlaveler | Transferler | Çıkışlar | 30 Eylül 2011 |
|-------------------------------------|-------------|----------|-------------|----------|---------------|
| Maliyet:                            |             |          |             |          |               |
| Haklar ve yazılımlar                | 105.531     | 3.284    | 4.844       | (424)    | 113.235       |
| Geliştirme giderleri                | -           | -        | 3.399       | -        | 3.399         |
| LPG Dağıtım sözleşmeleri            | 64.800      | -        | -           | -        | 64.800        |
| Opet marka değeri                   | 11.600      | -        | -           | -        | 11.600        |
| Müşteri ilişkileri                  | 4.400       | -        | -           | -        | 4.400         |
| Diğer maddi olmayan duran varlıklar | 20          | -        | -           | -        | 20            |
|                                     | 186.351     | 3.284    | 8.243       | (424)    | 197.454       |
| Birikmiş itfa payları:              |             |          |             |          |               |
| Haklar ve yazılımlar                | (47.563)    | (17.596) | -           | 132      | (65.027)      |
| Geliştirme giderleri                | -           | (510)    | (57)        | -        | (567)         |
| LPG dağıtım sözleşmeleri            | (20.998)    | (6.916)  | -           | -        | (27.914)      |
| Opet marka değeri                   | (4.640)     | (870)    | -           | -        | (5.510)       |
| Müşteri ilişkileri                  | (1.257)     | (236)    | -           | -        | (1.493)       |
| Diğer maddi olmayan duran varlıklar | (5)         | (3)      | -           | -        | (8)           |
|                                     | (74.463)    | (26.131) | (57)        | 132      | (100.519)     |
| Net defter değeri                   | 111.888     |          |             |          | 96.935        |

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait kapsamlı konsolide gelir tablosunda 30.435 bin TL'lik (30 Eylül 2011 – 26.131 bin TL) itfa payı giderinin; 6 bin TL'lik kısmı satılan malın maliyetinde (30 Eylül 2011 – 5 bin TL), 25.461 bin TL'lik kısmı satış ve pazarlama giderlerinde (30 Eylül 2011 – 23.377 bin TL), 4.968 bin TL'lik kısmı genel yönetim giderlerinde (30 Eylül 2011 – 2.749 bin TL) yer almaktadır.

#### 16. Şerefiye

|          | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|----------|---------------|----------------|
| Şerefiye | 189.073       | 189.073        |

Şerefiye, 28 Aralık 2006 tarihinde Opet hisselerinin satın alımından kaynaklanmaktadır.

#### 17. Devlet teşvik ve yardımları

Şirket, 5084 sayılı kanun kapsamında Batman Rafinerisinde çalışan işçiler için gelir vergisi stopaj teşviki ile sigorta primi işveren hissesi teşvikinden ve aynı sayılı kanunda geçen enerji desteğinden yararlanmaktadır.

Şirket 2 Ağustos 2010 tarihi itibarıyla Araştırma ve Geliştirme Merkezi Belgesini almış olup Araştırma ve Geliştirme Merkezi ve yürütmüş olduğu teşvikli Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı Projeleri ile 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında (Araştırma ve geliştirme indirimi, gelir vergisi stopaj teşviki, sosyal güvenlik primi desteği ve damga vergisi istisnası) teşviklerinden yararlanmaktadır.

Grup, 5510 sayılı kanun kapsamında %5 sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmaktadır.



## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 18. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler

|                                                     | 30 Eylül 2012       |                  | 31 Aralık 2011      |                  |
|-----------------------------------------------------|---------------------|------------------|---------------------|------------------|
|                                                     | Orijinal<br>bakiye: | TL<br>karşılığı: | Orijinal<br>bakiye: | TL<br>karşılığı: |
| <b>Alınan teminatlar:</b>                           |                     |                  |                     |                  |
| Alınan teminat mektupları                           |                     | <b>2.201.991</b> |                     | 2.053.517        |
| - TL Teminat mektupları                             | <b>1.248.872</b>    | <b>1.248.872</b> | 1.080.612           | 1.080.612        |
| - USD Teminat mektupları                            | <b>492.189</b>      | <b>878.410</b>   | 489.206             | 924.061          |
| - EUR Teminat mektupları                            | <b>28.776</b>       | <b>66.428</b>    | 19.584              | 47.861           |
| - Diğer para cinslerinden teminat mektupları        | -                   | <b>8.281</b>     | -                   | 983              |
| Teminat senetleri                                   |                     | <b>58.603</b>    |                     | 118.230          |
| - TL Teminat senetleri                              | <b>48.363</b>       | <b>48.363</b>    | 107.513             | 107.513          |
| - USD Teminat senetleri                             | <b>5.738</b>        | <b>10.240</b>    | 5.598               | 10.574           |
| - EUR Teminat senetleri                             | -                   | -                | 58                  | 143              |
| Alınan garanti mektupları - TL                      | <b>100.000</b>      | <b>100.000</b>   | 100.000             | 100.000          |
| Alınan taahhütler                                   |                     | <b>3.259</b>     |                     | -                |
| - USD taahhütler                                    | <b>330</b>          | <b>589</b>       | -                   | -                |
| - Diğer para cinslerinden taahhütler                | -                   | <b>2.670</b>     | -                   | -                |
| Alınan ipotekler - TL                               | <b>182.068</b>      | <b>182.068</b>   | 179.756             | 179.756          |
| Doğrudan borçlandırma limiti - TL                   | <b>119.236</b>      | <b>119.236</b>   | 121.184             | 121.184          |
| <b>Toplam alınan teminatlar</b>                     |                     | <b>2.665.157</b> |                     | <b>2.572.687</b> |
| <b>Verilen teminatlar:</b>                          |                     |                  |                     |                  |
| Teminat akreditifleri                               |                     | <b>2.500.729</b> |                     | 2.665.571        |
| - USD Teminat akreditifleri                         | <b>1.162.509</b>    | <b>2.074.730</b> | 1.374.728           | 2.596.724        |
| - EUR Teminat akreditifleri                         | <b>184.467</b>      | <b>425.841</b>   | 13.324              | 32.561           |
| - Diğer para cinslerinden teminat akreditifleri     | -                   | <b>158</b>       | -                   | 36.286           |
| Teminat mektupları                                  |                     | <b>165.107</b>   |                     | 159.253          |
| - TL Teminat mektupları                             | <b>154.070</b>      | <b>154.070</b>   | 148.140             | 148.140          |
| - USD Teminat mektupları                            | <b>4.826</b>        | <b>11.036</b>    | 209                 | 395              |
| - EUR Teminat mektupları                            | <b>1</b>            | <b>1</b>         | 4.386               | 10.718           |
| Gümrüklere verilen teminat mektupları ve kefaletler |                     | <b>376.322</b>   |                     | 346.867          |
| - TL Teminat mektupları                             | <b>317.543</b>      | <b>317.543</b>   | 284.651             | 284.651          |
| - USD Teminat mektupları                            | <b>20.000</b>       | <b>35.694</b>    | 20.000              | 37.778           |
| - EUR Teminat mektupları                            | <b>10.000</b>       | <b>23.085</b>    | 10.000              | 24.438           |
| Verilen rehin (stok) - USD                          | <b>61</b>           | <b>109</b>       | 15.327              | 28.952           |
| <b>Toplam verilen teminatlar</b>                    |                     | <b>3.042.267</b> |                     | <b>3.200.643</b> |

30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyla alınan teminatlar müşteri ve satıcılardan alınan teminatlardan oluşmaktadır. Verilen teminatlar ise genellikle kamu kuruluşlarına ve gümrük dairelerine verilen teminatlardan oluşmaktadır.

Rekabet Kurulu'nun ("RK") Tüpraş'a tebliğ edilen 11 Temmuz 2012 tarihli yazısında; Kurulun 4 Temmuz 2012 tarih ve 12-36/1040-M(2) sayılı kararı ile; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 ve 6'ncı maddelerinin ihlal edilip edilmediğinin belirlenmesi amacıyla Tüpraş ve OPET Petrolcülük A.Ş. nezdinde soruşturma açılmasına karar verildiği belirtilmekte olup, bu kapsamda, Tüpraş'tan savunma talep edilmiş, Tüpraş ilgili savunmasını RK'ye iletmıştır. Rekabet Kurumu tarafından soruşturma açılması, soruşturmaya konu teşebbüslerin ya da teşebbüs birliklerinin 4054 sayılı Kanunu ihlal ettikleri, Kanun kapsamında ceza yaptırımı ile karşı karşıya kaldıkları veya kalacakları şeklinde yorumlanamaz. Tüpraş işlemlerini gerek Rekabet Kanunu ve gerekse ilgili diğer mevzuat kapsamında yürütmektedir.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 18. Taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Şirket'in 30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyla teminat/rehin/ipotek pozisyonu aşağıdaki gibidir:

| <b>Şirket Tarafından Verilen TRİ'ler (Teminat-Rehin-İpotekler)</b>                                                                   | <b>30 Eylül 2012</b> | <b>31 Aralık 2011</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-----------------------|
| A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı                                                                   | <b>3.042.267</b>     | 3.200.643             |
| B.Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı                                  | -                    | -                     |
| C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı | -                    | -                     |
| D.Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı                                                                                              | -                    | -                     |
| i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı                                                                            | -                    | -                     |
| ii) B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı                           | -                    | -                     |
| iii) C maddesi kapsamına Girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı                                            | -                    | -                     |
|                                                                                                                                      | <b>3.042.267</b>     | <b>3.200.643</b>      |

Grup'un diğer taahhütler, koşullu varlık ve yükümlülüklerinde 31 Aralık 2011'a göre önemli bir değişiklik bulunmamaktadır.

### 19. Alınan avanslar

|                          | <b>30 Eylül 2012</b> | <b>31 Aralık 2011</b> |
|--------------------------|----------------------|-----------------------|
| Alınan sipariş avansları | <b>1.888</b>         | 10.984                |
| <b>Toplam</b>            | <b>1.888</b>         | <b>10.984</b>         |

Alınan avanslar, müşterilere yapılacak satışlar ile ilgili alınmış olan avans ödemelerinden oluşmaktadır.

### 20. Borç karşılıkları

|                                             | <b>30 Eylül 2012</b> | <b>31 Aralık 2011</b> |
|---------------------------------------------|----------------------|-----------------------|
| <b>Kısa vadeli borç karşılıkları:</b>       |                      |                       |
| Dava karşılıkları                           | <b>14.446</b>        | 13.240                |
| Kullanılmamış izin ücretleri                | <b>29.867</b>        | 26.092                |
| EPDK katılma payı                           | <b>16.864</b>        | 14.324                |
| Diğer                                       | <b>27.054</b>        | 9.526                 |
| <b>Toplam kısa vadeli borç karşılıkları</b> | <b>88.231</b>        | <b>63.182</b>         |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 20. Borç karşılıkları (devamı)

30 Eylül 2012 ve 2011 tarihlerinde sona eren dokuz aylık ara dönemler için kısa vadeli borç karşılıklarının hareketleri aşağıdaki gibidir:

|                                              | Dava          | Kullanıl-<br>mamış izin<br>ücretleri | EPDK<br>katılma<br>payı | Vergi<br>cezası<br>karşılığı | Diğer         | Toplam         |
|----------------------------------------------|---------------|--------------------------------------|-------------------------|------------------------------|---------------|----------------|
| <b>1 Ocak 2012</b>                           | <b>13.240</b> | <b>26.092</b>                        | <b>14.324</b>           | <b>-</b>                     | <b>9.526</b>  | <b>63.182</b>  |
| Dönem içerisindeki artışlar, net             | 1.934         | 5.907                                | 10.477                  | -                            | 17.824        | 36.142         |
| Dönem içerisindeki ödemeler                  | (728)         | (2.132)                              | (7.937)                 | -                            | (296)         | (11.093)       |
| <b>30 Eylül 2012</b>                         | <b>14.446</b> | <b>29.867</b>                        | <b>16.864</b>           | <b>-</b>                     | <b>27.054</b> | <b>88.231</b>  |
| <b>1 Ocak 2011</b>                           | <b>22.764</b> | <b>22.227</b>                        | <b>11.496</b>           | <b>181.235</b>               | <b>8.099</b>  | <b>245.821</b> |
| Dönem içerisindeki artışlar/(azalışlar), net | (2.894)       | 5.541                                | 10.454                  | (6.320)                      | 13.359        | 20.140         |
| Dönem içerisindeki ödemeler                  | (6.052)       | (2.196)                              | (6.384)                 | (174.915)                    | -             | (189.547)      |
| <b>30 Eylül 2011</b>                         | <b>13.818</b> | <b>25.572</b>                        | <b>15.566</b>           | <b>-</b>                     | <b>21.458</b> | <b>76.414</b>  |

EPDK katılma payı, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca, rafinericilik lisansı sahiplerinin yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının EPDK tarafından her yıl belirlenen katılma payı oranı ile çarpılmak suretiyle hesaplayarak ödemesi gereken katılma payı tutarını ifade etmektedir.

#### 21. Çalışanlara sağlanan faydalar

|                                                   |                      |                       |
|---------------------------------------------------|----------------------|-----------------------|
| <b>Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar:</b> | <b>30 Eylül 2012</b> | <b>31 Aralık 2011</b> |
| Kıdeme teşvik primi karşılığı                     | 4.381                | 5.324                 |
| <b>Toplam</b>                                     | <b>4.381</b>         | <b>5.324</b>          |
| <b>Çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalar:</b> | <b>30 Eylül 2012</b> | <b>31 Aralık 2011</b> |
| Kıdeme tazminatı karşılığı                        | 109.150              | 102.632               |
| Kıdeme teşvik primi karşılığı                     | 3.445                | 2.770                 |
| <b>Toplam</b>                                     | <b>112.595</b>       | <b>105.402</b>        |

#### Kıdeme teşvik primi karşılığı:

Şirket'in belli bir kıdemin üzerindeki çalışanlarına "Kıdeme Teşvik Primi" adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır.

Kıdeme Teşvik Primi, çalışanların işlerine ve işyerlerine bağlılıklarını teşvik etmek amacıyla 5 yıllık kıdeme ulaşan kapsam içi çalışanlara 45 günlük, 10 yıllık kıdeme olanlara 55 günlük, 15 yıllık kıdeme olanlara 70 günlük, 20 yıllık kıdeme olanlara 80 günlük, 25 yıllık kıdeme olanlara 90 günlük ve 30 yıllık kıdeme olanlara 100 günlük çıplak ücretleri tutarında, her kıdeme kademesi için bir defaya mahsus olmak üzere kıdemlerini doldurdukları ayın ücretleriyle birlikte ödenir.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 21. Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

Kıdeme teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

|                             | 2012         | 2011         |
|-----------------------------|--------------|--------------|
| 1 Ocak                      | 8.094        | 8.107        |
| Dönem içerisindeki artışlar | 5.575        | 4.040        |
| Dönem içerisindeki ödemeler | (5.843)      | (3.914)      |
| <b>30 Eylül</b>             | <b>7.826</b> | <b>8.233</b> |

#### Kıdem tazminatı karşılığı:

İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002'deki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla 3.033,98 TL (31 Aralık 2011-2.731,85 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

UMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

|                                                   | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|---------------------------------------------------|---------------|----------------|
| İskonto oranı (%)                                 | %4,66         | %4,66          |
| Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%) | %99,61        | %99,61         |

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un Türkiye'de kayıtlı bağlı ortaklıkları ile müşterek yönetime tabi ortaklığının kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 1 Temmuz 2012 tarihi itibarıyla geçerli olan 3.033,98 TL üzerinden hesaplanmaktadır (1 Temmuz 2011 – 2.731,85 TL).

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

|                             | 2012           | 2011           |
|-----------------------------|----------------|----------------|
| 1 Ocak                      | 102.632        | 98.853         |
| Faiz giderleri              | 3.552          | 3.433          |
| Dönem içerisindeki artış    | 16.407         | 12.939         |
| Dönem içerisindeki ödemeler | (13.441)       | (14.472)       |
| <b>30 Eylül</b>             | <b>109.150</b> | <b>100.753</b> |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 22. Diğer varlıklar ve yükümlülükler

#### Diğer dönen varlıklar:

|                                                              | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|--------------------------------------------------------------|---------------|----------------|
| Tecil edilen Katma Değer Vergisi ("KDV")                     | 507.056       | 261.491        |
| Tecil edilen Özel Tüketim Vergisi ("ÖTV")                    | 256.578       | 174.531        |
| Peşin ödenen sigorta ve diğer giderler                       | 54.473        | 45.538         |
| Verilen depozito ve teminatlar                               | 19.551        | 19.493         |
| Peşin ödenen akaryakıt perakende satış istasyonları kiralari | 19.922        | 18.585         |
| Verilen sipariş avansları                                    | 12.266        | 18.355         |
| Peşin ödenen vergi ve fonlar                                 | 13.939        | 19.693         |
| Diğer çeşitli dönen varlıklar                                | 44.869        | 25.957         |
|                                                              | 928.654       | 583.643        |

#### Diğer duran varlıklar:

|                                                              | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|--------------------------------------------------------------|---------------|----------------|
| Yedek parça ve malzeme stokları                              | 391.448       | 373.788        |
| Peşin ödenen diğer giderler                                  | 280.342       | 293.922        |
| Peşin ödenen akaryakıt perakende satış istasyonları kiralari | 83.494        | 90.879         |
| Verilen sabit kıymet avansları                               | 85.925        | 472.013        |
| Diğer                                                        | 6.192         | 2.135          |
| Yedek parça ve malzeme stokları değer düşüklüğü karşılığı    | (38.859)      | (38.859)       |
|                                                              | 808.542       | 1.193.878      |

#### Kısa vadeli diğer yükümlülükler:

|                                 | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|---------------------------------|---------------|----------------|
| Ödenecek ÖTV                    | 911.026       | 824.721        |
| Ödenecek KDV                    | 32.802        | 137.781        |
| Tecil edilen KDV                | 507.056       | 261.491        |
| Tecil edilen ÖTV                | 256.578       | 174.531        |
| Gelir payı                      | 461.707       | -              |
| Ödenecek vergi ve yükümlülükler | 30.996        | 46.440         |
| Personele borçlar               | 30.797        | 40.620         |
| Alınan depozito ve teminatlar   | 7.269         | 12.565         |
| Diğer                           | 36.668        | 38.797         |
|                                 | 2.274.899     | 1.536.946      |

Tecil edilen ÖTV ve KDV, ihrac kayıtlı satışların ÖTV ve KDV tutarından oluşmaktadır ve aynı zamanda varlıklarda "Diğer dönen varlıklar" içerisinde ve yükümlülüklerde "Kısa vadeli diğer yükümlülükler" içerisinde yer almaktadır. Söz konusu satışların ihracat işlemlerinin gerçekleştiği belgelendiğinde, tecil edilen bu vergiler vergi dairesi tarafından terkin edilerek "Diğer dönen varlıklar" da yer alan ÖTV ve KDV tutarları, "kısa vadeli diğer yükümlülükler" ile karşılıklı olarak mahsuplaştırılmaktadır.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 22. Diğer varlıklar ve yükümlülükler (devamı)

Petrol Piyasası Kanunu gereğince, rafinericilerin ulusal stok bulundurma yükümlülüğü kapsamındaki sorumluluğu nedeniyle oluşabilecek kaynak ihtiyacı, finansman giderleri ve bu mahiyetteki stokların depolama ve idame maliyeti, tüketici fiyatlarına ilave edilen, T.C Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ("EPDK") tarafından azami 10 ABD dolar/ton'a kadar belirlenecek olan ve değerlendirilmesi EPDK tasarrufunda olan gelir payı ile karşılanır. Rafinericilerin haricinde petrol ürünlerinin ithalatı durumunda ise, bu gelir payı rafinericiye ithalatçı tarafından ödenir.

Grup, bu konuyu düzenleyen Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin ilgili maddesinin yürürlüğe girdiği tarih olan 1 Ocak 2005'ten itibaren akaryakıt satışları ve rafinerilerin dışındaki kuruluşların yaptığı akaryakıt ithalatı üzerinden gelir payı toplamaktadır.

Grup, akaryakıt üzerinden toplanan gelir payına ek olarak Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Yönetmeliği gereğince 16 Eylül 2005 tarihinden itibaren LPG için de gelir payı toplamaya başlamıştır.

Petrol Piyasası Kanunu uyarınca oluşturulan Ulusal Petrol Stoğu Komisyonu, toplanan gelir paylarının banka hesabında bloke edilerek muhasebesinin Tüpraş Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi ve hesapta biriken tutarın gecelik repo ile değerlendirilmesi kararını almıştır.

Bu kararlara istinaden 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla hesaplanan 461.707 bin TL (31 Aralık 2011 - 400.086 bin TL) tutarında gelir payları kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilmeksizin "Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler" içerisinde muhasebeleştirilmektedir. 31 Aralık 2011 itibarıyla hesaplanan 400.086 bin TL tutarında gelir payları ise "Uzun Vadeli Diğer Yükümlülükler" içerisinde muhasebeleştirilmiştir. Hesaplanan Gelir Payı'na ilişkin olarak bankalarda bloke gecelik faizli mevduat olarak değerlendirilen 459.188 bin TL'lik tutar, "Nakit ve Nakit Benzerleri" içerisinde "Gelir payı (bloke)" olarak sınıflandırılmaktadır (31 Aralık 2011 - 397.725 bin TL) (Not 6).

#### Uzun vadeli diğer yükümlülükler:

|                     | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|---------------------|---------------|----------------|
| Gelir payı          | -             | 400.086        |
| Ertelenmiş gelirler | 9.851         | 12.874         |
| Diğer               | 5.388         | 4.640          |
|                     | 15.239        | 417.600        |

Şirket, ulusal stok bulundurma yükümlülüğünü düzenleyecek olan ve 2012'de hazırlanan "Tamamlayıcı Petrol Stok Kanunu Tasarısı Taslağı'nı" dikkate alarak geçmiş dönemlerde uzun vadeli diğer yükümlülüklerle kaydedilen 461.707 bin TL gelir payını cari dönemde kısa vadeli diğer yükümlülüklerle sınıflandırmıştır (31 Aralık 2011 - 400.086 bin TL).

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 23. Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlar, Opet'in ürün stoklarının Brent ham petrol fiyatı baz alınarak belirlenen petrol taban fiyatlarındaki dalgalanmalara maruz kalmasını kontrol edebilmek için yapmış olduğu vadeli alım (futures) sözleşmelerinden ve forward işlemlerine ilişkin sözleşmelerden oluşmaktadır.

|                                           | 30 Eylül 2012  |            |               | 31 Aralık 2011 |              |               |
|-------------------------------------------|----------------|------------|---------------|----------------|--------------|---------------|
|                                           | Rayiç değerler |            |               | Rayiç değerler |              |               |
|                                           | Kontrat tutarı | Varlıklar  | Yükümlülükler | Kontrat tutarı | Varlıklar    | Yükümlülükler |
| Forward işlemleri                         | -              | -          | -             | 38.938         | 2            | -             |
| Vadeli alım sözleşmeleri                  | 3.460          | 344        | 261           | 74.177         | 1.353        | 114           |
| <b>Kısa vadeli türev finansal araçlar</b> | <b>3.460</b>   | <b>344</b> | <b>261</b>    | <b>113.115</b> | <b>1.355</b> | <b>114</b>    |
| <b>Toplam türev finansal araçlar</b>      | <b>3.460</b>   | <b>344</b> | <b>261</b>    | <b>113.115</b> | <b>1.355</b> | <b>114</b>    |

#### 24. Özkaynaklar

Şirket'in 30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

|                                | 30 Eylül 2012    | Ortaklık payı (%) | 31 Aralık 2011   | Ortaklık payı (%) |
|--------------------------------|------------------|-------------------|------------------|-------------------|
| Enerji Yatırımları A.Ş.        | 127.714          | 51                | 127.714          | 51                |
| Halka açık kısım               | 122.705          | 49                | 122.705          | 49                |
| <b>Toplam</b>                  | <b>250.419</b>   | <b>100</b>        | <b>250.419</b>   | <b>100</b>        |
| Sermaye düzeltme farkları      | 1.344.243        |                   | 1.344.243        |                   |
| <b>Ödenmiş sermaye toplamı</b> | <b>1.594.662</b> |                   | <b>1.594.662</b> |                   |

Sermaye düzeltme farkları ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirketin kayıtlı sermayesi 500.000 bin TL olup, işbu sermaye, her birinin nominal değeri 1 Kr olmak üzere 50.000.000.000 adet hisseye bölünmüştür. Şirket'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kuruş ("Kr") (31 Aralık 2011 -1 Kr) kayıtlı nominal bedeldeki 25.041.919.999 adet A grubu ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait bir adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır.

Şirket Ana Sözleşmesi gereği C grubu hissedara yönetim kurulunda 1 üye ayrılmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını etkileyebilecek herhangi bir kararın alınması, C grubu hissedarının onayına bağlıdır.

Kanuni değerlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

## **Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### **24. Özkaynaklar (devamı)**

#### ***Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler***

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler, ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Yukarıda bahis geçen tutarların SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" içerisinde sınıflandırılması gerekmektedir. Şirket'in 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerinin tutarı 223.321 bin TL'dir (31 Aralık 2011 – 198.605 bin TL).

#### ***Kar payı dağıtımı***

Hisseleri İMKB'de işlem gören şirketler, SPK tarafından getirilen temettü şartına aşağıdaki şekilde tabidir:

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 27 Ocak 2010 tarih ve 02/51 sayılı kararı gereğince 2010 yılı faaliyetlerinden elde edilen karların dağıtım esasları ile ilgili olarak payları borsada işlem gören anonim ortaklıklar için, asgari kar dağıtım oranı zorunluluğu uygulanmamaktadır. Söz konusu Kurul Kararı ve SPK'nın payları borsada işlem gören anonim ortaklıkların kar dağıtım esaslarını düzenlediği Seri:IV, No: 27 Tebliği'nde yer alan esaslara, ortaklıkların esas sözleşmelerinde bulunan hükümlere ve şirketler tarafından kamuya açıklanmış olan kar dağıtım politikalarına göre bu dağıtımın şirketlerin genel kurullarında alacakları karara bağlı olarak nakit ya da temettünün sermayeye eklenmesi suretiyle ihraç edilecek payların bedelsiz olarak ortaklara dağıtılmasına ya da belli oranda nakit, belli oranda bedelsiz pay dağıtılması suretiyle gerçekleştirilebilmesine imkan verilmiştir.

Bunun yanında söz konusu Kurul Kararı ile konsolide finansal tablo düzenleme yükümlülüğü bulunan şirketlerin, yasal kayıtlarında bulunan kaynaklarından karşılanabildiği sürece, net dağıtılabılır kar tutarını, Kurul'un Seri:XI No:29 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri konsolide finansal tablolarında yer alan net dönem karlarını dikkate alarak hesaplamalarına karar verilmiştir.

SPK düzenlemelerine göre hazırlanan finansal tablolarda veya yasal kayıtların herhangi birinde dönem zararı olması durumunda kar dağıtımı yapılmayacaktır.

Tüpraş'ın yasal kayıtlarında bulunan geçmiş yıl zararlarının düşülmesinden sonra kalan dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarı 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla 2.661.072 bin TL'dir. Bu kaynakların 1.698.998 bin TL'lik enflasyon düzeltme farklarından ve 19.734 bin TL'lik diğer sermaye yedeklerinden oluşan kısmı temettü olarak dağıtılması halinde vergiye tabi olacaktır.

30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla sona eren ara hesap dönemi içinde, 2011 yılı net dağıtılabılır dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyenin tamamı ve ikinci tertip yedek akçelerden toplam 984.798 bin TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması taahhüt edilmiş ve tamamı ödenmiştir. İlgili dağıtım yapılırken, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef ortaklara, % 393,26 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 3,9326 TL brüt, 3,9326 TL net temettü ödemesi, diğer hissedarlara %393,26 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 3,9326 TL brüt, 3,34271 TL net nakit temettü ödemesi yapılmıştır.



## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 24. Özkaynaklar (devamı)

30 Eylül 2011 tarihi itibarıyla sona eren ara hesap dönemi içinde, 2010 yılı net dağıtılabilir dönem karının birinci ve ikinci tertip yasal akçeler ayrıldıktan sonra kalan bakiyenin tamamı ve ikinci tertip yedek akçelerden toplam 745.849 bin TL'nin nakit temettü olarak dağıtılması taahhüt edilmiş ve tamamı ödenmiştir. İlgili dağıtım yapılırken, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef ortaklara, %297,84 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 2,9784 TL brüt, 2,9784 TL net temettü ödemesi, diğer hissedarlara %297,84 nispetinde ve 1,00 TL nominal değerde bir adet hisse senedine 2,9784 TL brüt, 2,53164 TL net nakit temettü ödemesi yapılmıştır.

#### 25. Satışlar ve satışların maliyeti

|                                | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|--------------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Yurtiçi satışlar               | 29.045.487                | 10.949.589                  | 24.676.634                | 10.287.749                  |
| Yurtdışı satışlar              | 6.526.493                 | 2.052.297                   | 5.317.554                 | 1.632.926                   |
| Hizmet gelirleri               | 48.944                    | 17.864                      | 39.914                    | 14.474                      |
| <b>Brüt satışlar</b>           | <b>35.620.924</b>         | <b>13.019.750</b>           | <b>30.034.102</b>         | <b>11.935.149</b>           |
| Eksi: Satış iskontoları        | (164.855)                 | (65.445)                    | (140.950)                 | (45.412)                    |
| Eksi: Satıştan iadeler         | (65.597)                  | (20.346)                    | (3.434)                   | (1.287)                     |
| <b>Net satış gelirleri</b>     | <b>35.390.472</b>         | <b>12.933.959</b>           | <b>29.889.718</b>         | <b>11.888.450</b>           |
| Satılan mamül maliyeti         | (28.402.691)              | (10.295.434)                | (23.262.612)              | (8.975.419)                 |
| Satılan ticari mallar maliyeti | (5.330.952)               | (1.772.922)                 | (4.594.153)               | (1.994.890)                 |
| Satılan hizmet maliyeti        | (41.388)                  | (19.282)                    | (21.540)                  | (8.072)                     |
| <b>Brüt kar</b>                | <b>1.615.441</b>          | <b>846.321</b>              | <b>2.011.413</b>          | <b>910.069</b>              |

#### Satışların maliyeti

|                                         | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|-----------------------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Kullanılan hammadde ve sarf malzemeleri | 27.344.820                | 9.907.448                   | 22.334.384                | 8.650.858                   |
| Satılan ticari mal maliyeti             | 5.330.952                 | 1.772.922                   | 4.594.153                 | 1.994.890                   |
| Enerji giderleri                        | 505.309                   | 192.644                     | 408.429                   | 135.314                     |
| Personel giderleri                      | 197.384                   | 71.017                      | 192.159                   | 66.978                      |
| Amortisman ve itfa payları (Not 14-15)  | 143.605                   | 50.053                      | 133.724                   | 46.134                      |
| Diğer üretim giderleri                  | 252.961                   | 93.554                      | 215.456                   | 84.207                      |
| <b>Satışların maliyeti</b>              | <b>33.775.031</b>         | <b>12.087.638</b>           | <b>27.878.305</b>         | <b>10.978.381</b>           |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### **26. Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri, genel yönetim giderleri**

#### **Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri:**

|                                                     | <b>1 Ocak -<br/>30 Eylül<br/>2012</b> | <b>1 Temmuz -<br/>30 Eylül<br/>2012</b> | <b>1 Ocak -<br/>30 Eylül<br/>2011</b> | <b>1 Temmuz -<br/>30 Eylül<br/>2011</b> |
|-----------------------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------|
| Nakliye, depolama ve sigorta giderleri              | 57.170                                | 34.688                                  | 45.881                                | 23.406                                  |
| Personel giderleri                                  | 49.964                                | 18.083                                  | 42.342                                | 15.018                                  |
| Kira giderleri                                      | 42.855                                | 14.696                                  | 36.218                                | 11.585                                  |
| Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 14-15)    | 33.063                                | 11.022                                  | 31.047                                | 11.512                                  |
| Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler               | 22.653                                | 8.650                                   | 8.829                                 | 3.884                                   |
| Reklam giderleri                                    | 22.263                                | 12.480                                  | 43.559                                | 14.894                                  |
| Enerji giderleri                                    | 3.563                                 | 1.367                                   | 2.908                                 | 1.000                                   |
| Diğer                                               | 28.437                                | 12.695                                  | 18.357                                | 5.578                                   |
| <b>Toplam pazarlama, satış ve dağıtım giderleri</b> | <b>259.968</b>                        | <b>113.681</b>                          | <b>229.141</b>                        | <b>86.877</b>                           |

#### **Araştırma ve geliştirme giderleri:**

|                                                 | <b>1 Ocak -<br/>30 Eylül<br/>2012</b> | <b>1 Temmuz -<br/>30 Eylül<br/>2012</b> | <b>1 Ocak -<br/>30 Eylül<br/>2011</b> | <b>1 Temmuz -<br/>30 Eylül<br/>2011</b> |
|-------------------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------|
| Personel giderleri                              | 4.788                                 | 1.593                                   | 3.158                                 | 849                                     |
| Dava, takip ve müşavirlik giderleri             | 539                                   | 333                                     | -                                     | -                                       |
| Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler           | 58                                    | -                                       | 52                                    | -                                       |
| Diğer                                           | 1.019                                 | 200                                     | 387                                   | 262                                     |
| <b>Toplam araştırma ve geliştirme giderleri</b> | <b>6.404</b>                          | <b>2.126</b>                            | <b>3.597</b>                          | <b>1.111</b>                            |

#### **Genel yönetim giderleri:**

|                                                  | <b>1 Ocak -<br/>30 Eylül<br/>2012</b> | <b>1 Temmuz -<br/>30 Eylül<br/>2012</b> | <b>1 Ocak -<br/>30 Eylül<br/>2011</b> | <b>1 Temmuz -<br/>30 Eylül<br/>2011</b> |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------|
| Personel giderleri                               | 149.232                               | 50.939                                  | 125.455                               | 44.517                                  |
| Vergi, resim ve harç giderleri                   | 49.555                                | 18.425                                  | 39.630                                | 15.704                                  |
| Dışarıdan alınan hizmetler                       | 25.635                                | 9.139                                   | 18.467                                | 5.745                                   |
| Dava, takip ve müşavirlik giderleri              | 20.927                                | 7.678                                   | 22.308                                | 8.296                                   |
| Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 14-15) | 18.267                                | 6.288                                   | 15.617                                | 5.326                                   |
| Sigorta giderleri                                | 16.937                                | 5.579                                   | 16.559                                | 6.609                                   |
| Ofis giderleri                                   | 15.004                                | 5.390                                   | 13.417                                | 4.738                                   |
| Kira giderleri                                   | 13.616                                | 7.507                                   | 8.966                                 | 2.371                                   |
| Bağış ve yardımlar                               | 9.301                                 | 3.130                                   | 10.308                                | 3.942                                   |
| Aidat giderleri                                  | 11.031                                | 3.813                                   | 9.842                                 | 4.050                                   |
| Seyahat ve ulaşım giderleri                      | 2.836                                 | 848                                     | 1.482                                 | 413                                     |
| Diğer                                            | 24.530                                | 9.444                                   | 14.303                                | 4.928                                   |
| <b>Toplam genel yönetim giderleri</b>            | <b>356.871</b>                        | <b>128.180</b>                          | <b>296.354</b>                        | <b>106.639</b>                          |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 27. Diğer faaliyet gelirleri/(giderleri)

|                                  | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|----------------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| <b>Diğer gelir ve karlar:</b>    |                           |                             |                           |                             |
| Konusu kalmayan karşılıklar      | 2.579                     | 356                         | 17.296                    | 6.509                       |
| Maddi duran varlık satış karları | 5.172                     | 2.694                       | 7.697                     | 2.641                       |
| Kira gelirleri                   | 1.936                     | 695                         | 1.378                     | 357                         |
| Sigorta ve teşvik gelirleri      | 331                       | 92                          | 705                       | -                           |
| Hurda satış karı (platin)        | -                         | -                           | 39.482                    | -                           |
| Diğer                            | 12.920                    | 3.901                       | 14.902                    | 6.382                       |
|                                  | <b>22.938</b>             | <b>7.738</b>                | <b>81.460</b>             | <b>15.889</b>               |

### Diğer gider ve zararlar:

|                                    |                 |                |                 |                |
|------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|----------------|
| Çalışmayan kısım giderleri         |                 |                |                 |                |
| -Amortisman gideri (Not 14-15)     | (5.844)         | (176)          | (2.436)         | (21)           |
| -Diğer çalışmayan kısım giderleri  | (46.089)        | (2.418)        | (9.208)         | (360)          |
| Dava karşılık gideri               | (2.333)         | (2.333)        | (2.300)         | 963            |
| Maddi duran varlık satış zararları | (448)           | 51             | (1.997)         | (447)          |
| Diğer                              | (9.192)         | (878)          | (11.850)        | (2.237)        |
|                                    | <b>(63.906)</b> | <b>(5.754)</b> | <b>(27.791)</b> | <b>(2.102)</b> |

### 28. Finansal gelirleri/(giderler)

|                                                     | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|-----------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| <b>Finansal gelirler:</b>                           |                           |                             |                           |                             |
| Kur farkı gelirleri                                 | 407.349                   | 52.161                      | 334.673                   | 121.870                     |
| Vadeli satışlardan kaynaklanan vade farkı gelirleri | 148.323                   | 46.004                      | 80.280                    | 34.957                      |
| Mevduat faiz gelirleri                              | 110.027                   | 36.477                      | 181.019                   | 47.181                      |
| Kredilerden oluşan kur farkı karı,(net)             | 184.589                   | 127.120                     | -                         | -                           |
| Diğer                                               | 726                       | 66                          | 4.210                     | (1.288)                     |
| <b>Finansal gelirler</b>                            | <b>851.014</b>            | <b>261.828</b>              | <b>600.182</b>            | <b>202.720</b>              |

### Finansal giderler:

|                                                    |                  |                  |                  |                  |
|----------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Kur farkı giderleri                                | (473.066)        | (136.923)        | (698.618)        | (633.286)        |
| Faiz giderleri                                     | (90.566)         | (36.880)         | (100.727)        | (13.219)         |
| Kredilerden oluşan kur farkı zararı, (net)         | -                | -                | (167.166)        | 170.091          |
| Vadeli alışlardan kaynaklanan vade farkı giderleri | (17.475)         | (1.956)          | (18.905)         | (7.756)          |
| Diğer                                              | (3.581)          | (2.077)          | (5.695)          | (4.269)          |
| <b>Finansal giderler</b>                           | <b>(584.688)</b> | <b>(177.836)</b> | <b>(991.111)</b> | <b>(488.439)</b> |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 29. Vergi varlık ve yükümlülükleri

#### i) Kurumlar vergisi:

|                                      | 30 Eylül 2012  | 31 Aralık 2011 |
|--------------------------------------|----------------|----------------|
| Cari dönem ödenecek kurumlar vergisi | 237.564        | 258.350        |
| Eksi: Peşin ödenen vergi             | (84.626)       | (173.234)      |
| <b>Kurumlar vergisi karşılığı</b>    | <b>152.938</b> | <b>85.116</b>  |

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı 2012 yılı için %20’dir (2011 - %20). Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

Grup’un yabancı ülkelerde faaliyet gösteren şirketleri ile ilgili vergi oranları aşağıda sunulmuştur:

|           | 2012  | 2011  |
|-----------|-------|-------|
| İngiltere | %28,0 | %28,0 |
| Singapur  | %18,0 | %18,0 |

Özet ara dönem konsolide kapsamlı gelir tablolarına yansıtılmış vergiler aşağıda sunulmuştur:

|                         | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|-------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| <b>Vergi gideri:</b>    |                           |                             |                           |                             |
| Cari dönem vergi gideri | (237.564)                 | (134.954)                   | (191.020)                 | (88.252)                    |
| Ertelenen vergi gideri  | (5.212)                   | (652)                       | (36.837)                  | (1.649)                     |
|                         | <b>(242.776)</b>          | <b>(135.606)</b>            | <b>(227.857)</b>          | <b>(89.901)</b>             |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

### 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

#### 29. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, konsolide bilanço tarihi itibariyle geçerli vergi oranları kullanılarak aşağıda özetlenmiştir:

|                                                                                                 | Birikmiş geçici farklar |                | Ertelenmiş vergi (yükümlülüğü)/varlığı |                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|----------------|----------------------------------------|------------------|
|                                                                                                 | 30 Eylül 2012           | 31 Aralık 2011 | 30 Eylül 2012                          | 31 Aralık 2011   |
| Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki fark | 1.400.535               | 1.350.366      | (280.107)                              | (270.073)        |
| Peşin ödenen istasyon kiralari gerçeğe uygun değer farkı                                        | -                       | 366            | -                                      | (73)             |
| Finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı                                                    | 39.325                  | 39.325         | (1.966)                                | (1.966)          |
| Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer farkı,(net)                                        | -                       | 821            | -                                      | (164)            |
| Diğer                                                                                           | 7.224                   | 4.327          | (1.445)                                | (865)            |
| <b>Ertelenmiş vergi yükümlülüğü</b>                                                             |                         |                | <b>(283.518)</b>                       | <b>(273.141)</b> |
| Kıdem tazminatı ve kıdeme teşvik primi karşılığı                                                | 116.078                 | 109.878        | 22.909                                 | 21.976           |
| Dava karşılıkları                                                                               | 12.715                  | 11.099         | 2.543                                  | 2.220            |
| Yedek parça ve malzeme stokları için değer düşüklüğü karşılığı                                  | 38.859                  | 38.859         | 7.772                                  | 7.772            |
| Kullanılmamış izin ücretleri karşılığı                                                          | 29.398                  | 25.727         | 5.879                                  | 5.146            |
| Şüpheli alacak karşılığı                                                                        | 6.693                   | 6.933          | 1.339                                  | 1.387            |
| Ertelenmiş finansal gelirler, (net)                                                             | 2.298                   | 17.892         | 460                                    | 3.578            |
| Diğer                                                                                           | 31.710                  | -              | 6.342                                  | -                |
| <b>Ertelenmiş vergi varlıkları</b>                                                              |                         |                | <b>47.244</b>                          | <b>42.079</b>    |
| <b>Ertelenmiş vergi yükümlülüğü - net</b>                                                       |                         |                | <b>(236.274)</b>                       | <b>(231.062)</b> |

Ertelenmiş vergi hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

|                                         | 2012             | 2011             |
|-----------------------------------------|------------------|------------------|
| <b>Ertelenen vergi yükümlülüğü, net</b> |                  |                  |
| 1 Ocak                                  | (231.062)        | (191.669)        |
| Cari dönem ertelenen vergi gideri       | (5.212)          | (36.837)         |
| <b>30 Eylül</b>                         | <b>(236.274)</b> | <b>(228.506)</b> |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 30. Hisse başına kazanç

|                                                                               | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------|
| Ana ortaklığa ait dönem karı                                                  | 978.793                   | 919.124                   |
| Beheri 1 Kr nominal değerli<br>hisse senetlerinin ağırlıklı<br>ortalama adedi | 25.041.920.000            | 25.041.920.000            |
| <b>Toplam Kr cinsinden hisse başına<br/>esas ve seyreltilmiş kazanç</b>       | <b>3,91</b>               | <b>3,67</b>               |

### 31. İlişkili taraf açıklamaları

İlişkili taraflarla işlemler aşağıdaki gruplara göre sınıflandırılmış olup, bu dipnottaki tüm ilişkili taraf açıklamalarını içermektedir.

- (1) Müşterek yönetime tabi ortaklıklar
- (2) Grup ortaklarının hissedarı olduğu şirketler
- (3) Ana ortak

#### a) Mevduatlar ve finansal yatırımlar:

##### *Mevduatlar*

|                                | 30 Eylül 2012    | 31 Aralık 2011 |
|--------------------------------|------------------|----------------|
| Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2) | 1.463.747        | 605.037        |
| Yapı Kredi Bank Nederland (2)  | 273              | -              |
|                                | <b>1.464.020</b> | <b>605.037</b> |

##### *Finansal yatırımlar*

|                                | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|--------------------------------|---------------|----------------|
| Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2) | 12.674        | 12.943         |
|                                | <b>12.674</b> | <b>12.943</b>  |

30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla, finansal yatırımlar 12.674 bin TL değerindeki 180 günden uzun vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla, finansal yatırımlar 12.943 bin TL değerindeki özel kesim bonolarından oluşmaktadır.

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar**  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

#### b) Alacaklar:

|                                                                        | 30 Eylül 2012  | 31 Aralık 2011 |
|------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)                                  | 293.644        | 151.802        |
| Opet Petrolcülük A.Ş. (1)                                              | 278.722        | 170.562        |
| Aygaz A.Ş. (2)                                                         | 54.838         | 38.716         |
| Akpa Dayanıklı Tüketim LPG ve Akaryakıt<br>Ürünleri Pazarlama A.Ş. (2) | 3.948          | 3.839          |
| Ram Dış Ticaret A.Ş. (2)                                               | 1.761          | 1.454          |
| Mogaz Petrol Gazları A.Ş. (2)                                          | 1.038          | 1.203          |
| Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (2)                                          | 79             | 1.331          |
| Diğer (2)                                                              | 6.184          | 5.121          |
| <b>Toplam</b>                                                          | <b>640.214</b> | <b>374.028</b> |

#### c) Borçlar:

|                                              | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|----------------------------------------------|---------------|----------------|
| Aygaz A.Ş. (2)                               | 23.897        | 9.076          |
| RAM Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (2) (*) | 8.780         | 11.702         |
| Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)    | 3.189         | 8.461          |
| Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)        | 1.998         | 7.561          |
| Ark İnşaat A.Ş. (2)                          | 2.750         | 5.614          |
| Opet Petrolcülük A.Ş. (1)                    | 4.015         | 2.236          |
| Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)        | 1.125         | 1.195          |
| Diğer (2)                                    | 3.678         | 2.677          |
| <b>Kısa vadeli ticari borçlar</b>            | <b>49.432</b> | <b>48.522</b>  |

(\*) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı üçüncü taraf sigorta şirketleri ile imzalanan poliçeler kapsamında, 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dönemde ödenen ve tahakkuk eden prim tutarını içermektedir.

#### d) Verilen maddi duran varlık avansları:

|                                                         | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|---------------------------------------------------------|---------------|----------------|
| RMK Marine Gemi Yapım Sanayii ve<br>Ark İnşaat A.Ş. (2) | 27.471        | 1.419          |
| Diğer (2)                                               | 6.072         | -              |
|                                                         | 10            | -              |
|                                                         | <b>33.553</b> | <b>1.419</b>   |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

#### e) Banka kredileri:

|                                | 30 Eylül 2012 | 31 Aralık 2011 |
|--------------------------------|---------------|----------------|
| Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2) | 135.132       | 79.794         |
|                                | 135.132       | 79.794         |

#### f) Ürün ve hizmet satışları:

|                                                                     | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (1)                               | 2.812.193                 | 1.119.050                   | 1.474.496                 | 777.593                     |
| Opet Petrolcülük A.Ş. (1)                                           | 1.362.013                 | 531.609                     | 1.161.997                 | 502.553                     |
| Aygaz A.Ş. (2)                                                      | 302.759                   | 90.448                      | 246.669                   | 91.153                      |
| Ram Dış Ticaret A.Ş. (2)                                            | 86.272                    | 30.585                      | 104.182                   | 37.130                      |
| Opet-Fuchs Madeni Yağlar (1)                                        | 31.756                    | 8.633                       | 7.983                     | 2.070                       |
| Akpa Dayanıklı Tüketim LPG ve Akaryakıt<br>Tüketim Malları A.Ş. (2) | 31.065                    | 10.255                      | 44.891                    | 13.816                      |
| Mogaz Petrol Gazları A.Ş. (2)                                       | 6.872                     | 2.243                       | 6.114                     | 1.807                       |
| Otokoç Otomotiv Tic.Ve San.A.Ş. (2)                                 | 4.141                     | 1.560                       | 4.775                     | 1.784                       |
| Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (2)                                       | 1.146                     | 442                         | 4.819                     | 1.379                       |
| Diğer (2)                                                           | 14.363                    | 5.686                       | 22.005                    | 22.005                      |
|                                                                     | 4.652.580                 | 1.800.511                   | 3.077.931                 | 1.451.290                   |

#### g) Mal ve hizmet alımları:

|                                                 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|-------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Aygaz A.Ş. (2)                                  | 184.482                   | 63.232                      | 204.410                   | 71.824                      |
| Opet Petrolcülük A.Ş. (1)                       | 26.812                    | 17.340                      | 7.892                     | 2.943                       |
| Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2)       | 24.035                    | 7.317                       | 20.197                    | 6.629                       |
| Koç Holding A.Ş. (3)                            | 7.225                     | 2.625                       | 6.175                     | 2.039                       |
| Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)           | 4.451                     | 1.571                       | 7.867                     | 3.113                       |
| Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. (2)           | 4.315                     | 1.158                       | 4.411                     | 1.962                       |
| Setur Servis Turistik A.Ş. (2)                  | 3.729                     | 1.231                       | 2.989                     | 1.095                       |
| Setair Hava Taşımacılığı ve Hizmetleri A.Ş. (2) | 2.652                     | 922                         | 2.722                     | 1.070                       |
| Opet Fuchs Madeni Yağ A.Ş. (2)                  | 2.169                     | 309                         | 966                       | 188                         |
| Tanı Pazarlama ve İletişim Hizmetleri A.Ş. (2)  | 1.628                     | 443                         | 2.057                     | 528                         |
| Diğer (2)                                       | 24.914                    | 465                         | 16.485                    | -                           |
|                                                 | 286.412                   | 96.613                      | 276.171                   | 91.391                      |



## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

#### h) Sabit kıymet alımları:

|                                           | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|-------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Ark İnşaat A.Ş. (2)                       | 68.329                    | 26.850                      | 36.924                    | 35.474                      |
| Koç Sistem Bilgi ve İletişim A.Ş. (2)     | 6.924                     | 2.122                       | 720                       | 242                         |
| Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (2) | 2.623                     | 910                         | 2.259                     | 1.409                       |
| Koçtaş Yapı Marketleri Tic. AŞ. (2)       | 51                        | 21                          | 25                        | 10                          |
| Diğer (2)                                 | 2                         | -                           | 226                       | 160                         |
|                                           | 77.929                    | 29.903                      | 40.154                    | 37.295                      |

#### i) Vadeli mevduat ve finansal yatırım faiz gelirleri:

|                                | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|--------------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2) | 61.101                    | 27.236                      | 68.463                    | 19.626                      |
|                                | 61.101                    | 27.236                      | 68.463                    | 19.626                      |

#### j) Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

|                      | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|----------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Kısa vadeli faydalar | 5.239                     | 1.363                       | 4.505                     | 1.348                       |
|                      | 5.239                     | 1.363                       | 4.505                     | 1.348                       |

30 Eylül 2012 ve 2011 tarihlerinde sona eren ara dönemler itibarıyla yönetim kurulu üyeleri ve kilit yöneticilere sağlanan faydalar, ücret, prim, SGK ve Koç Holding Emeklilik Vakfı işveren hisselerini ve yönetim kurulu huzur haklarını içermektedir.

#### k) İlişkili taraflara ödenen finansman giderleri:

|                                | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|--------------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2) | 3.848                     | 209                         | 15.968                    | 7.530                       |
| Yapı Kredi Faktoring A.Ş. (2)  | 2.044                     | 1.213                       | 4.812                     | 260                         |
| Yapı Kredi Netherland (2)      | 2.564                     | 1.983                       | 181                       | -                           |
|                                | 8.456                     | 3.405                       | 20.961                    | 7.790                       |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 31. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

#### I) Yapılan bağışlar:

|                            | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2012 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2012 | 1 Ocak -<br>30 Eylül 2011 | 1 Temmuz -<br>30 Eylül 2011 |
|----------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
| Rahmi Koç Vakfı Müzesi (2) | 300                       | -                           | 880                       | 880                         |
| Vehbi Koç Vakfı (2)        | 70                        | -                           | 61                        | 61                          |
| DenizTemiz (2)             | 3                         | -                           | 3                         | 3                           |
| Koç Üniversitesi (2)       | 4                         | -                           | -                         | -                           |
|                            | 377                       | -                           | 944                       | 944                         |

### 32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Grup faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatları, döviz kurları ve faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetim programı, mali piyasaların öngörülemezliğine odaklanmakta olup Grup'un mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar çerçevesinde uygulanmaktadır.

30 Eylül 2012 itibarıyla Grup'un döviz kuru riski aşağıda sunulmuştur:

#### ***Döviz kuru riski***

Grup, döviz cinsinden yaptığı operasyonları nedeniyle döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmektedir.

Grup'un net finansal yükümlülükleri, esas olarak yurt dışından hammadde ithalatı ve ihracat satışları sebebiyle yabancı para çevrim riskine maruzdur. Grup, söz konusu yabancı para finansal yükümlülüklerden ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır.

Aşağıdaki tablo 30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyla Grup'un yabancı para pozisyonu riskini özetlemektedir. Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

|                                                          | 30 Eylül 2012      | 31 Aralık 2011     |
|----------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|
| Varlıklar                                                | 2.106.593          | 731.430            |
| Yükümlülükler                                            | (7.291.290)        | (4.509.229)        |
| <b>Net bilanço yabancı para pozisyonu</b>                | <b>(5.184.697)</b> | <b>(3.777.799)</b> |
| Bilanço dışı türev araçlar net<br>yabancı para pozisyonu | -                  | 38.938             |
| <b>Net yabancı para pozisyonu</b>                        | <b>(5.184.697)</b> | <b>(3.738.861)</b> |

**Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.**

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

**32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)**

|                                                                                   |                                 |                        |                 | 30 Eylül 2012      |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------|-----------------|--------------------|
|                                                                                   |                                 |                        |                 | Orijinal Bakiyeler |
|                                                                                   | Toplam<br>TL Karşılığı<br>(bin) | ABD<br>Doları<br>(bin) | Avro<br>(bin)   | GBP<br>(bin)       |
| <b>Varlıklar</b>                                                                  |                                 |                        |                 |                    |
| Nakit ve nakit benzeri değerler                                                   | 1.972.983                       | 1.103.657              | 1.424           | -                  |
| Ticari alacaklar                                                                  | 99.994                          | 55.983                 | 35              | -                  |
| Diğer dönen varlıklar                                                             | 33.616                          | 18.833                 | 2               | -                  |
| <b>Dönen varlıklar</b>                                                            | <b>2.106.593</b>                | <b>1.178.473</b>       | <b>1.461</b>    | <b>-</b>           |
| Diğer duran varlıklar                                                             | -                               | -                      | -               | -                  |
| <b>Duran varlıklar</b>                                                            | <b>-</b>                        | <b>-</b>               | <b>-</b>        | <b>-</b>           |
| <b>Toplam varlıklar</b>                                                           | <b>2.106.593</b>                | <b>1.178.473</b>       | <b>1.461</b>    | <b>-</b>           |
| Kısa vadeli finansal borçlar                                                      | 1.002.708                       | 561.836                | -               | -                  |
| Faiz gider tahakkukları                                                           | 26.106                          | 14.558                 | 54              | -                  |
| Uzun vadeli finansal borçların<br>kısa vadeli kısımları (net)                     | 143.356                         | 70.135                 | 7.878           | -                  |
| Ticari borçlar (net)                                                              | 4.286.299                       | 2.401.687              | 3               | -                  |
| İlişkili taraflara borçlar                                                        | 73                              | 41                     | -               | -                  |
| Diğer yükümlülükler                                                               | 2.061                           | 1.155                  | -               | -                  |
| <b>Kısa vadeli yükümlülükler</b>                                                  | <b>5.460.603</b>                | <b>3.049.412</b>       | <b>7.935</b>    | <b>-</b>           |
| Uzun vadeli finansal borçlar                                                      | 1.830.208                       | 998.327                | 21.007          | -                  |
| Faiz gider tahakkukları                                                           | 479                             | 269                    | -               | -                  |
| <b>Uzun vadeli yükümlülükler</b>                                                  | <b>1.830.687</b>                | <b>998.596</b>         | <b>21.007</b>   | <b>-</b>           |
| <b>Toplam yükümlülükler</b>                                                       | <b>7.291.290</b>                | <b>4.048.008</b>       | <b>28.942</b>   | <b>-</b>           |
| <b>Net bilanço yabancı para pozisyonu</b>                                         | <b>(5.184.697)</b>              | <b>(2.869.535)</b>     | <b>(27.481)</b> | <b>-</b>           |
| Bilanço dışı türev araçların net<br>varlık/(yükümlülük) pozisyonu (A-B)           | -                               | -                      | -               | -                  |
| A. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden<br>türev ürünlerin toplam tutarı | -                               | -                      | -               | -                  |
| B. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden<br>türev ürünlerin toplam tutarı | -                               | -                      | -               | -                  |
| <b>Net yabancı para pozisyonu</b>                                                 | <b>(5.184.697)</b>              | <b>(2.869.535)</b>     | <b>(27.481)</b> | <b>-</b>           |

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

### 32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

|                                                                                   | 31 Aralık 2011                  |                        |                 |              |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------|-----------------|--------------|
|                                                                                   | Orijinal Bakiyeler              |                        |                 |              |
|                                                                                   | Toplam<br>TL Karşılığı<br>(bin) | ABD<br>Doları<br>(bin) | Avro<br>(bin)   | GBP<br>(bin) |
| <b>Varlıklar</b>                                                                  |                                 |                        |                 |              |
| Nakit ve nakit benzeri değerler                                                   | 621.374                         | 328.384                | 444             | 2            |
| Ticari alacaklar                                                                  | 90.209                          | 47.387                 | 286             | -            |
| Diğer dönen varlıklar                                                             | 10.071                          | 4.759                  | 442             | -            |
| <b>Dönen varlıklar</b>                                                            | <b>721.654</b>                  | <b>380.530</b>         | <b>1.172</b>    | <b>2</b>     |
| Uzun vadeli ticari alacaklar                                                      | 2.919                           | 1.546                  | -               | -            |
| Diğer duran varlıklar                                                             | 6.857                           | 3.630                  | -               | -            |
| <b>Duran varlıklar</b>                                                            | <b>9.776</b>                    | <b>5.176</b>           | <b>-</b>        | <b>-</b>     |
| <b>Toplam varlıklar</b>                                                           | <b>731.430</b>                  | <b>385.706</b>         | <b>1.172</b>    | <b>2</b>     |
| Kısa vadeli finansal borçlar                                                      | 555.876                         | 294.286                | -               | -            |
| Faiz gider tahakkukları                                                           | 8.773                           | 4.273                  | 287             | -            |
| Uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısımları (net)                        | 185.791                         | 89.108                 | 7.151           | -            |
| Ticari borçlar (net)                                                              | 2.600.508                       | 1.369.227              | 5.801           | -            |
| İlişkili taraflara borçlar                                                        | 373                             | 197                    | -               | -            |
| Diğer kısa vadeli yükümlülükler                                                   | 902                             | 478                    | -               | -            |
| <b>Kısa vadeli yükümlülükler</b>                                                  | <b>3.352.223</b>                | <b>1.757.569</b>       | <b>13.239</b>   | <b>-</b>     |
| Uzun vadeli finansal borçlar                                                      | 1.156.814                       | 575.241                | 28.743          | -            |
| Faiz gider tahakkukları                                                           | 192                             | 101                    | -               | -            |
| <b>Uzun vadeli yükümlülükler</b>                                                  | <b>1.157.006</b>                | <b>575.342</b>         | <b>28.743</b>   | <b>-</b>     |
| <b>Toplam yükümlülükler</b>                                                       | <b>4.509.229</b>                | <b>2.332.911</b>       | <b>41.982</b>   | <b>-</b>     |
| <b>Net bilanço yabancı para pozisyonu</b>                                         | <b>(3.777.799)</b>              | <b>(1.947.205)</b>     | <b>(40.810)</b> | <b>2</b>     |
| Bilanço dışı türev araçların net<br>varlık/(yükümlülük) pozisyonu (A-B)           | 38.938                          | 20.615                 | -               | -            |
| A. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin toplam<br>tutarı | 38.938                          | 20.615                 | -               | -            |
| B. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin toplam<br>tutarı | -                               | -                      | -               | -            |
| <b>Net yabancı para pozisyonu</b>                                                 | <b>(3.738.861)</b>              | <b>(1.926.590)</b>     | <b>(40.810)</b> | <b>2</b>     |

Grup, net yabancı para finansal yükümlülüklerden ötürü ortaya çıkan kur riskini, ürün satış fiyatlarına döviz kuru değişimlerini yansıtmak suretiyle sınırlandırmaktadır. 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu toplam ham petrol ve petrol ürünü stokları tutarı 3.350.985 bin TL (31 Aralık 2011 - 3.409.851 bin TL)'dir (Not 10).

## Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

**30 Eylül 2012 tarihinde sona eren dokuz aylık ara döneme ait  
özet konsolide finansal tablolara ait açıklayıcı notlar  
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

### 32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

#### İhracat ve ithalat bilgileri

|                               | 30 Eylül 2012     | 30 Eylül 2011     |
|-------------------------------|-------------------|-------------------|
| <b>İhracat</b>                |                   |                   |
| ABD Doları (Bin TL karşılığı) | 7.469.397         | 5.313.169         |
| <b>Toplam</b>                 | <b>7.469.397</b>  | <b>5.313.169</b>  |
| <b>İthalat</b>                |                   |                   |
| ABD Doları (Bin TL karşılığı) | 28.549.942        | 23.574.254        |
| <b>Toplam</b>                 | <b>28.549.942</b> | <b>23.574.254</b> |

Aşağıdaki tabloda 30 Eylül 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle Grup'un bilançosundaki net döviz pozisyonunun döviz kurlarındaki değişimlerle ulaşacağı durumlar özetlenmiştir.

|                                                   | 30 Eylül 2012 |            | 31 Aralık 2011 |            |
|---------------------------------------------------|---------------|------------|----------------|------------|
|                                                   | Değer         | Değer      | Değer          | Değer      |
|                                                   | kazanması     | kaybetmesi | kazanması      | kaybetmesi |
| <b>ABD doları kurunun % 10 değişmesi halinde:</b> |               |            |                |            |
| ABD doları Net Etki                               | (512.126)     | 512.126    | (367.808)      | 367.808    |
| <b>Avro kurunun % 10 değişmesi halinde</b>        |               |            |                |            |
| Avro Net Etki                                     | (6.344)       | 6.344      | (9.973)        | 9.973      |

### 33. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Tüpraş, 26 Eylül, 17 Ekim, 18 Ekim, 30 Ekim ve 2 Kasım tarihli özel durum açıklamalarında belirttiği üzere, Londra Borsası'nda işlem görecektir tahvil ihracı için yetkilendirilen Citigroup Global Markets Limited ve Deutsche Bank AG ile yatırımcı toplantıları düzenlemiş ve talep toplam sürecini tamamlamıştır. Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 31.10.2012 tarih ve 85/T-1152 sayılı Kurul Kayıt Belgesi ile kayda alınan tahvillerin yurtdışında yerleşik yatırımcılara satışı 2 Kasım 2012 tarihinde tamamlanmıştır. Tahvillerin vadesi 2 Mayıs 2018 olup, ihraç edilen ve satışı tamamlanan 700.000.000 ABD Doları tutarında, altı ayda bir faiz ödemeli, kupon faiz oranı %4,125, yıllık getirisi %4,168 olan tahvillerin satışına ilişkin tutarlar 2 Kasım 2012 tarihi itibariyle Tüpraş hesaplarına aktarılmıştır.